

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIII.—LETO XXXIII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), DECEMBER 19, 1950

STEVILKA NUMBER) 245

NOVI GROBOVI

ANTON ŽELEZNİK

Kakor smo včeraj poročali, je umrl v nedeljo zvečer v Doctors bolnišnici dobro poznani Anton Železnik, p. d. pri Kosancu, star 62 let. Stanoval je na 8818 St. Catherine Ave. Bil je več časa rahlega zdravja. Doma je bil iz vasi Artvize št. 8, Brezovica pri Sežani na Primorskem, kjer zapušta brata Ivana, dve sestre Marijo in Johano ter več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 43 let in je bil član društva Tabor št. 139 SNPJ, pri katerem je bil tajnik zadnjih 18 let, ter društva Naš dom št. 50 SDZ. Delal je pri Reliance Electric Engineering Co.

Tukaj zapušta soprogo Anno, rojeno Miklič, doma od Krke, vas Lese na Dolenjskem, štiri otroke, Anthony, Rudy, Mrs. Mary Kustra in Frank, štiri vnuke, brata Josepha in več sorodnikov. Pogreb se vrši v sredo popoldne ob 1:30 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave., in nato na Highland Park pokopališče.

JULIA KANIZAJ

Kakor smo poročali včeraj, je umrla po dolgi bolezni v Glenville bolnišnici Mrs. Julia Kanizaj, preje Barthalich, stara 68 let. Stanovala je na 14512 Saranac Rd. Doma je bila od sv. Marije pri Medjemorju, odkoder je prišla leta 1923 v Ameriko. Bila je članica društva št. 30 HKZ in Moose Hart.

Zapušta sinova Franka v Detroitu in Steve, hčer Mrs. Lucija Kranjec v stari domovini, in dve sestre. Soprogo Stevo je umrl leta 1945. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 9. uri iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetec, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete in nato na pokopališče Calvary.

V zadnje slovo

Pevski zbor Zarja bo nocoj ob 9. uri zapel v zadnje slovo pokojnemu Antonu Železniku v pogrebem zavodu Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave.

Ukor za mestne delavce

Župan Thomas A. Burke je odredil disciplinarno postopanje onih 140 težakov in voznikov tovornih avtov pri mestnem cestnem oddelku, ki so ostali doma tri izmed štirih kritičnih dni tekom velike snežne vihrice, ki je zadela Cleveland koncem minulega meseca. Za kazni bodo vsi prizadeti letos ob teden plačanih počitnic, ki sicer znašajo dva tedna.

Kakor znano, je bila mestna uprava, zlasti pa župan sam, zelo kritizirana, ker zasneženih ulic ni dovolj hitro očistila, kar je povzročilo paralizno prevoza, ki je trajala skoro teden dni.

Letna seja

Nocoj ob osmih se vrši letna seja društva sv. Katarine, št. 29 ZSZ v navadnih prostorih. Na dnevnem redu bodo volitve odbora, izplačitev dividendov, izdaja zvezinih koledarjev, itd. Po seji bo izmenjava daril, serviralo se bo okrepčila in vršila se bo domača zabava.

Bruseljska konferenca ukrepa o obrambi Evrope

BRUSELJ, Belgija, 18. decembra—Kabinetni ministri dvanajstih zapadno-evropskih držav, ki pripadajo Severno-atlantskemu paktu, so nocoj sklenili, da podvzamejo korake za organiziranje mednarodne armade, ki bi branila Evropo v slučaju sovjetskega napada.

Taka armada naj bi vključevala tudi oddelke Nemcev iz zapadne Nemčije, akoravno Nemci temu nasprotujejo, dokler se jih ne sprejme v tako armado na bazi enakopravnosti.

Armada milijon mož do konca leta 1953 začetna

Ta sklep je bil narejen na konferenci za zaprtimi vrati, ki je trajala tri ure, ne glede na svari sovjetske vlade, da ne bo trpela oboroženja zapadne Nemčije.

Končni sklep bo naznanjen jutri.

Kakor se je zvedelo, sprejeti načrt predvideva organiziranje armade, broječe 55 do 60 divizij in zračno in mornarično silo, ki bi skupno štela milijon mož do konca leta 1953.

Zedinjene države zastopa na konferenci državni tajnik Dean Acheson.

Za vrhovnega poveljnika take mednarodne armade ima biti imenovan gen. Eisenhower.

V Bruslju so bili danes vsepovsod nabiti komunistični letaki, na katerih je bila slika človeške lobanje s pozivom, da se zavrne predlog za oboroženje zapadne Nemčije. V eni votlini lobanje je bila naslikana nacistična svastika, v drugi znak ameriškega dolarja.

Letna seja krožka št. 2 Prog. Slov.

V sredo zvečer se vrši letna seja krožka št. 2 Progresivnih Slovencev v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 8. uri. Članice so vabljeni, da se gotovo udeležijo v polnem številu. Na dnevnem redu bodo važne zadeve in volitev odbora za prihodnje leto, pa seji bo pa prijetna domača zabava z izmenjavo daril.

Jugoslavija morala opustiti manjše projekte, da se izvede plan težke industrije

BEOGRAD.—(Poroča "New York Times")—Jugoslovanska vlada je opustila vse gradbeno delo na projektih, ki niso povezani s programom težke industrije, katerega je odločena izvesti za vsako ceno neglede na svetovno krizo.

Vsa delovna moč in vsi viri bodo koncentrirani na tem, da se dovršijo nove naprave za proizvodnjo koks, plavže, valjarne jekla, elektrarne, rudnike in naprave za proizvodnjo premoga, bakra in svinca in za asembliranje kapitalne industrijske opreme.

"Borba", uradno glasilo jugoslovanske komunistične stranke, je v začetku vladnih načrtov izjavila, da je "razvoj naših planirane ekonomije dosegel točko, na kateri je potrebna popolna koncentracija na temeljnih panogah industrije. Vsled tega je torej primorana opustiti širšo fronto."

To pomeni, da bodo za nedolgočas opušeni vsi projekti, ki bi vzeli delovno moč ali virov, ki se potrebujejo za izvršitev kapitalne konstrukcije. "Borba" piše, da bi vsaka gradnja izven poglobitve plana

Paketna pošta je zopet normalna

Paketna pošta, ki je bila koncem prošlega tedna vsled "divje stavke" železniških zavoračev v Chicagi in nekaterih drugih mestih, delno ukinjena, je včeraj zopet poslovala normalno. Vse poštnice postaje sprejemajo božične pošiljke in pričakujejo, da bodo pravočasno dostavljene.

Stavkarji so se vrnili na delo po direktnem apelu, katerega je naslovil nanje predsednik Truman prošli petek zvečer, ko je imel radijski govor, v katerem je razložil, zakaj je bilo treba razglasiti stanje narodne nujnosti.

Božična darila

V Belajevi trgovini z moško in deško opravo na 6501 St. Clair Ave. si boste za praznike lahko nabavili prav lepe oblačilne predmete, ki bodo razveselili moža, fanta ali prijatelja, katerega nameravate obdariti. Imajo veliko izbiri znanih izdelkov, kakovost je najboljša in cene zmernе.

Zaroka

Zaročila sta se Miss Justine Marie Jacob, hčerka Mr. in Mrs. John in Katie Jacob, 19810 Muskoka Ave., in Mr. Edward Ozanich, sin Mr. in Mrs. George in Olga Ozanich, 6813 Bayliss Ave. Bilo srečno!

Pevski zbor Triglav

Pevcem in pevkam zbora Triglav se naznanja, da se letna seja vrši v soboto 23. decembra in ne 30. decembra, kakor je bilo prvotno določeno. Prosi se vse, da to upoštevajo in da se gotovo udeležijo.

vrгла vladni program z ravnotežja z ozirom na omejene virov, ki jih posedajo dežela.

Nedavna statistična študija o odnosu med produktivnim in neproduktivnim delom v industriji ustvarja vtis, da se birokracija navzlic vladni kampanji še vedno širi. Vlada je v svoji kampanji odpustila 100.000 civilnih nameščenecv in pisarniških uposlenecv v industriji, v nadi, da ustavi rast birokracije in poveča število produktivnih delavcev.

Objavljena statistika pa prikazuje, na primer v pletilni industriji na Hrvatskem n. pr. razmerje 16.6 produktivnih delavcev napram enemu pisarju, ki je obstojalo leta 1947, v prvih šestih mesecih tekočega leta padlo na 11.2 produktivnih delavcev napram enemu pisarju. V usnjarni in čevljarstvu industriji je bilo leta 1947 11.3 produktivnih delavcev na enega pisarja, letos pa je razmerje padlo na 6.43 delavcev napram enemu pisarju.

Jugoslovanski voditelji so nekaj rekli, da je birokracija rak socializma, ampak njihovi lastni napori, da bi ustavili to veliko rast, do danes še niso uspeli.

SLOVAŠKA ŽENA, KI JE REŠILA TRI AMERICANE. NA POTI V ZED. DRŽAVE

DUNAJ.—Julija Priboj, vdova, ki je med drugo svetovno vojno rešila življenje treh ameriških letalcev in bila za to odlikovana od generala Eisenhowerja, je danes odpotovala iz Salzburga na poti v Zedinjene države, da si tam ustanovi nov dom, katerega ji je preskrbela trojica Amerikancev.

Pribojeva in njena 18 let stara hči upata, da bosta božič prebili s tremi Amerikanci v malem ohitskem mestu East Sparta.

Omenjeni trije ameriški letalci—poročnik Keith Abbott, podporočnik Kenneth Paul in Charles McCoy, ki so bili prisiljeni na zemljo tekom poleta na Slovensko, so bili od slovaških podtalnih borcev odpuščani na dom družine Priboj blizu Velike Luke, kjer so ostali do 16. januarja 1945.

Tisto noč je Pribojeva vodila trojico skozi gozdove k češkoslovaškim partizanom, ki so jih poslali k Rusom, ki so jim pomagali v Afriko in domov.

Sedanja komunistična vlada češkoslovaške Pribojevi ni hotela dati vize za potovanje v Zedinjene države, vsled česar je tajno prestopila mejo in tako dospela v Avstrijo.

Vile rojenice

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile pri družini Mr. in Mrs. Rudolph Zupančič, 14510 Thames Ave., in pustile zalo hčerko, ki bo delala družbo bratcu. Materino deklško ime je bilo Mildred Sterle. Tako sta postala Mr. in Mrs. Louis Zupančič šestih stari oče in stara mama, a Mrs. Sterle drugič. Čestitke!

Vile rojenice so se zglasile 8. decembra pri Mr. in Mrs. Art Novine na 19311 Arrowhead Ave. in jima pustile v spomin krepkega sinčka-prvorojenca. Dekliško ime matere je bilo Ann Evans ter je hči Mr. in Mrs. John Evans iz Myron Ave., ki sta postala četrti stari oče in stara mama, srečni oče je pa sin poznane družine Mr. in Mrs. Joseph Novine na 19302 Kewanee Ave., ki sta postala sedaj drugi stari oče in stara mama. Čestitamo!

Vile rojenice so se zglasile 15. decembra pri Mr. in Mrs. Thomas A. Zajc, 19315 Muskoka Ave., in jima pustile zalo hčerkico-prvorojenka. Dekliško ime matere je bilo Mary Ann Valenčič ter je hči Mr. in Mrs. Joseph Valenčič iz Muskoka Ave., ki sta postala s tem prvi stari oče in stara mama, ponosni oče je pa sin Mr. in Mrs. Jacob Zajc iz 16601 Waterloo Rd., ki sta postala šestih stari oče in stara mama. Čestitamo!

Seja direktorija

Jutri, v sredo zvečer ob 7.30 uri se vrši seja direktorija Ameriško-jugoslovanskega centra na Reher Ave. Radi važnosti seje se prosi vse direktorje, da se gotovo udeležijo.

Združeni narodi čakajo odgovora Kitajske glede predloga za premirje

POSEBNI ODBOR PRIPRAVLJEN NA NEMUDEN ODLET V PEKING

SHIRLEY TEMPLE SE IZNOVA POROČILA

DEL MONTE, Cal.—Filmska igralka Shirley Temple, ki nastopa v filmu izza svojega detinstva, ki se je lani razporočila od prvega moža, je danes poročila Charles Blacka, ki je sin predsednika Pacific Gas & Electric Co.

Miss Temple je stara 22 let. Njen prvi mož je bil igralec John Agar. V zakonu je bila rojena hčerka, ki bo v kratkem stara tri leta.

Poizkus za izsiljenje denarja odkrit

Te dni se je zvedelo, da je pred kratkim moral položiti resignacijo neki agent državnega urada za alkoholno kontrolo, ko se je dognalo, da je skušal rabiti svojo službo, da bi mu neka ženska v Sanduskyju, ki obratuje tam gostilno, plačala \$700 za "protekcijo," potem ko je bila zasadena pri kršenju zakona. Isti agent je baje poizkusil enako igrati tudi v dveh drugih slučajih.

Ko je bil dotični agent pozvan pred državnega direktorja alkoholne kontrole Oscarja L. Flecknerja, mu je bila predložena obtežljiva evidenca, nakar je brez protesta podpisal resignacijo.

AMERIKA ODGOVORILA RUSJI GLEDE JAPONSKE

WASHINGTON.—Državni oddelek je obtožbe Sovjetske vlade, da Zedinjene države uporabljajo japonske čete na Koreji in da se pripravljajo za obnovo japonske armade, označil za "golo laž." Te obtožbe so bile nedavno objavljene v moskovski "Pravdi."

POBJETEN VLOMLEC

CANTON, O.—Velika porota je obtožila 31 let starega Josepha C. Reeda, ki je priznal, da je izvršil več kot sto vlomov.

Councilmani bi si radi zvišali plače

Člani clevelandске mestne zbornice so na snočnji seji navzlic ugovorom s strani župana Burke-a s 25 proti 7 sprejeli resolucijo, da se plače councilmanov zvišajo za \$1,000 na leto—iz \$4,000 na \$5,000—in da se plača klerka zbornice poviša za \$2,388 na leto. Toda zadnjo besedo bo imel navzlic temu župan, ki je v stanju resolucijo vetirati.

Ameriške cete odbile napad na Hungnam

TOKIO, 19. dec.—Kitajski komunisti in Severni Korejci so danes vprizorili juriš na zunanje obrambne postojanke Hungnama, zadnjega ameriškega oporišča v severnovzhodni Koreji, tekom katerega so za kratki čas Amerikance vrgli s postojank, ampak so jih morali kmalu zapustiti.

Izvršeni so bili štirje zaporedni napadi med trobenjem rogov in brizganjem piščalk. Vsi napadi so bili odbiti.

Vsa znamenja kažejo, da je 20. kitajska komunistična armada dospela v bližino luke Hungnam, odkoder se vrši evakuacija ameriškega vojaštva na Japonsko.

LAKE SUCCESS, N. Y., 18. decembra—Združeni narodi so danes ne glede na sovjetske ugovore odložili vsako nadaljnjo akcijo glede komunistične Kitajske, dokler se ne ugotovi, kakšno je stališče vlade v Pekingu z ozirom na predlog 13 azijskih držav za premirje na Koreji.

Odbor, katerega so Združeni narodi pooblastili, da se pogaja s pekinško vlado, tvorijo načelnik iranske delegacije Nasrollah Enetnam, ki je v decembru predsednik Varnostnega sveta Združenih narodov, načelnik indijske delegacije Sir Benegal N. Rau in kanadski zunanji minister Lester B. Pearson.

Trenotno odbor čaka odgovora iz Pekinga, ki ima povedati, ali je Kitajska pri volji razmotrivati predlog za premirje. Ako je, so člani odbora pripravljene, da nemudoma z letalom odpotujejo na Kitajsko.

Odbor bo najbrže čakal na odgovor do srede

Kakor izgleda, bo odbor ZN dal Kitajski do srede, da odgovori. Ako bi ne podala odgovora, bi se to vzelo za dokaz, da se je ponudba odklonila, oziroma ji ni mar, kaj stori organizacija Združenih narodov.

Preteklo soboto je zastopnik pekinške vlade gen. Wu Hsiu-Cuan za praktične svrhe odklonil predlog za pogajanja, ko je dal razumeti, da smatra predlog za "past," s katero bi se komunistični Kitajski zavezale roke glede Koreje in Formoze.

Dal je razumeti, da nima oblasti, da bi imel z odborom ZN kake uradne razgovore in

sporočil, da se jutri vrača v Peking.

Politični odbor 60 narodov, ki je ostal tukaj navzlic temu, da je delo generalne skupščine zavrnjeno, je danes na kratki seji sklenil, da se odboru pusti, da nadaljuje s svojimi napori za direktna pogajanja s kitajsko vlado.

Vsa druga vprašanja so trenutno odložena

S tem sklepom je politični odbor odložil diskuzijo vseh drugih vprašanj, tikajočih se komunistične Kitajske, med ostalim tudi sovjetsko obtožbo, da so Zedinjene države izvršile agresijo na Formozo in kršile kitajski teritorij s tem, da je bilo ameriškim letalom dovoljeno obstreljevanje točk v Mandžuriji.

Ameriška delegacija je glasovala za odložitev ostalih vprašanj v veri, da je pod danimi okoliščinami najbolje, ako se počaka, dokler ne postane jasno, kaj se bo zgodilo z naporom za zasiguranje premirja na Koreji.

Blok 13 azijskih držav z izjemo Filipinskega otočja je imel danes popoldne sejo in je povelj indijskega delegata Rauda, da zopet govori z gen. Wu-om in ga skuša pregovoriti, da odloži svoj povratak na Kitajsko.

Rabinec Silver ostro kritizira Trumana in vodstvo ameriške zunanje politike

V nedeljo je imel prominentni clevelandski rabinec dr. Abba H. Silver, ki je eden najvplivnejših židovskih voditeljev na svetu, pridigo, v kateri je pod imenom "Ako bi pisal pismo Mr. Trumanu," med ostalim izjavil, da so napake, ki so jih izvršili ameriški politični in vojaški voditelji, odgovorni za položaj, v katerem se nahajajo Zedinjene države.

"Ti voditelji bi danes radi odgovornost zvrnili na rame ljudstva," je rekel Silver. "Treba je, da se izvrši preiskava od vrha do tal. Silver je kritiziral Trumanu radi nezadostne kontrole nad svojim temperamentom, ki ga je pokazal v pismu glasbenemu kritiku, ki je neugodno ocenil petje njegove hčere Margaret.

"Mi moramo pogumno in vztrajno poseči po vseh sredstvih, ki so nam na razpolago, da pridemo do sporazuma z Rusijo," je rekel Silver. "Samo v tem naporu, ki utegne biti težaven in počasen, smemo upati, da bomo našli mir.

"Mi ne moremo poraziti Rusije v vojni, prav kakor ona nas ne more poraziti v vojni. Temeljna rešitev se ne da najti na bojišču. Treba jo bo iskati pri konferenčni mizi."

Silver je v komentiranju Trumanovih osebnih pism izjavil: "Ta pisma vsebujejo malo one modrosti in mirnosti, katero je zahteval Truman od ameriškega ljudstva v svojem radijskem govoru v petek zvečer." Pristavil je, da se je s pisanjem takih pi-

sem predsednik pred celim svetom postavil v zasmeh, potem pa je nadaljeval:

Svetovale bi mu, da ne bi pisal pism, kadar je jezen, in bi bila njegova pisma, prav kakor so Trumanu, med ostalim izjavil, da so napake, ki so jih izvršili ameriški politični in vojaški voditelji, odgovorni za položaj, v katerem se nahajajo Zedinjene države.

"Mnogi Amerikanci sumijo, da smo intervenirali na Koreji v zvezi z volitvami v novembru, in ta sumnja ni bila še nikdar pojasnjena.

Ker so republikanci obtoževali administracijo, da ni dovolj odločna proti komunistom, se je administracija tik pred volitvami znašla na defenzivi. Videč priliko na Koreji, da dokaže, da je proti komunizmu, je administracija poslala vojaštvo v "policijsko akcijo." Zgodilo se je to navzlic ustavi, ki določa, da ima samo kongres pravico napovedati vojno."

Kritiziral je predsednika, ker ni razumel, da se bodo drugi narodi obotavljali, predno se nam bodo pridružili, ker so bile čete najprej poslane v akcijo, šele potem pa se je vprašalo Združene narode, da našo akcijo odobrijo.

Dr. Silver je dalje vprašal, zakaj Zedinjene države niso pristale v nevtrarno zono na Koreji, kakor so nam svetovali Angleži in drugi naši prijatelji v Evropi, in kako to, da posedajo Amerika tako šibko oboroženo silo, navzlic ogromnim vsotam, ki so bile porabljene za obrambo.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Dry Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašaleu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ZAKAJ SE AZIJA BOJI ZAPADA

(MICHAEL STRAIGHT v "NEW REPUBLIC")

(2)

Ampak tuja pomoč pomeni tuje vmešavanje. Tehnična asistena takoj dviga eksplozivna verska, socialna in politična vprašanja. S kratkoročno pomočjo bi se Zapad zapletel v notranje programe za pobijanje inflacije. Marshallov plan za Azijo bi predvsem pomenil okrnjenost suverenosti. Azija to razume. Sovani dostavljajo: "V nekaterih ozirih bi takšen plan moral iti mnogo dalj kot pa Marshallov plan. Neobhodno potrebno bo, da nam bodo Zedinjene države dale tehnično opremo in tehnično osobje, da nas založijo s konzumnim blagom, in planirajo program bolj direktno kot v Evropi, in igrajo večjo vlogo v dejanski izvedbi planov."

Vrhu tega more ekonomska pomoč uspeti le, ako se prej sklenejo politični in ekonomski sporazumi in ako se izvršijo nekatere socialne reforme. Zedinjene države n. pr. gotovo ne morejo dajati ničesar, kar bi vodilo k trgovinski vojni ali vojaškemu konfliktu med Indijo in Pakistanom.

Sovani priznava, da v Južni Aziji divja oboroževalna tekma in da pogon za razvoj lahke tekmovalne industrije forsira ekonomski nacionalizem in nespametno uporabo potrebnih virov. On zaključuje: "Zedinjene države bodo morale nastopiti proti tem tendencam z garancijo proti medsebojni in zunanji agresiji. Pokrajinski pakt glede postopanja z manjšinami bo tudi pomagal zmanjšati rastoča trenja v teh državah."

Iz teh razlogov se upor proti bedi v Aziji končava v zanašanju na tuje vlade za pomoč. Na tej točki prihaja Azija v konflikt z vstajo proti tujim vladam. Kajti ta vstaja še vedno vre v Aziji.

Izražati se ne utegne v odprtem gnjevu proti bivšim kolonialnim silam. V Indiji, Pakistanu in Cejlonu se dejansko opaža nekaka pokroviteljska simpatija za Veliko Britanijo kot za deželo, ki je postala najnovejša kolonialna posest Amerike. Proti Amerikancem ni opaziti takega sovraštva, kakršnega so komunisti zanesili v industrijskih pokrajinah Francije in Severne Italije. Obstojajo pa napetosti, ki postavljajo meje na pomoč, ki so jo Azijci voljni sprejeti, celo ako je pomoč na razpolago.

Teh napetosti se ne bo dalo premagati, dokler jih ne bomo razumeli. In medsebojno razumevanje ni lahko. Podložni narodi se naučijo skrivati svoja prava čustva. In Amerikanci ne slovimo radi svoje potrpežljivosti in razumevanja. Amerikane, katerega se obtoži slehernega umažanega in podlega motiva, postane običajno tako globoko užaljen in razljučen radi take obtožbe, da pozabi iskati pravih čustev, ki se skrivajo pod takimi očitki.

Ko sem se nahajal v Delhiju, mi je bilo v pomoč, ko sta me po več tednih v družbi intelektualcev obiskala dva reporterja nekega malega hindustanskega časopisa. V pogovoru z njima sem kritiziral Nehru-ovo stališče vzvišenosti glede Koreje. Hitro pa sta me prekinila.

"Ne smeli bi nikoli posvečati preveč pozornosti temu, kaj naši voditelji govorijo," sta vztrajala. "Vprašati bi se morali, zakaj govorijo tako."

"Naši voditelji utegnejo izražati svoje prepričanje," sta nadaljevala. "Ampak njihove besede so značilne le vsled tega, ker odgovarjajo našim neizrečenim željam. Na Koreji naši voditelji izražajo naše moralno stališče in načelo naše simpatije za Severne Korejce, naš strah, da bi se v konflikt zapletli na vaši strani, in naše prepričanje, da ako naj bi se indijski vojaki borili, tedaj naj bi se borili proti Pakistanu." In potem sta pristavila: "Mar ni vaša dežela v bistvu enaka?"

Iz teh razlogov je poizkus za katalogiranje zastrtih napetosti, ki obstojajo med Azijo in Zapadom, nevaren, ampak koristen posel. In njihov izvor je delno v naslednjih bojznih, antipatijskih, nerazumevanjih in interesnih konfliktih.

STRAH PRED IZGUBO PRESTIŽA. Bristki socialisti, ki so celo življenje obsojali kapitalizem, morajo danes radi ali neradi zagovarjati kapitalistično Ameriko. Liberalni ljudje v Zedinjenih državah neradi priznavajo, da so vse predolgo flirtali s komunizmom. Na isti način je brezmočnost narodnih revolucij v Aziji še vedno zelo očitna.

KAKO NARODI JEDO

Preveč dolgočasno bi bilo, če bi imeli vsi narodi in vsa plemena enake običaje, šege in navade. Zato je Stvarnik poskrbel, da se narodi in plemena ločijo že po zunanosti, to je po barvi kože. Na vasi in celo v mestu ljudje z začudenjem gledajo zamorca, občudujejo vedno se smehljajočega se Kitajca in strmi v Indijanca, običajno okrašenega s pisanim okrasnim perjem. In ne samo po barvi, tudi po govoric, po hoji, smehu in joku se razlikujejo ljudje med seboj. Zanimivo pa je tudi kako različni narodi jedo. Bog ne daj, da bi prebivalci naše okrogle zemlje hipoma začeli jesti po našim načinu, saj bi zmanjkalo vilic in žlic.

Evropejec, ki pride v daljine, večkrat še popolnoma neznane kraje, strme opazuje posebne navade in šege. Seveda prav tako ti narodi ne razumejo naših običajev, če nas obiščejo. Pri neobiskanih prirodnih narodih imajo razni običaji pri jedi večkrat tudi verski pomen. Nekateri afriški rodovi imajo navado, da kdor hoče jesti, se od drugih oddalji ali kratkoma odstrani. Še celo sam abesinski (Abesinija je država v Afriki) cesar je, kadar ima goste, za zaveso ločen od njih. Za vzrok tej navadi navajajo, da se boji "hudega pogleda" gledalcev.

V Orentu jedo ženske in moški ločeno. Turki pijejo zjutraj kavo ali čaj in obenem kadijo pri tem iz čibuka (posebne dolge pipe). Če je uradnik, potem sprejme v tem času samo svoje podrejene. Trgovski pogovori so običajno kmalu končani in že imajo poželjen za prihodnji zajtrk, kamor so vsi brez poziva povabljeni, kajti neprimerno, skoro nezaslišano bi bilo v sobi, kjer drugi jedo, ostati kot gledalec. Prav tako smatrajo za nedostojno pri podaljšani obisku zapustiti hišo brez prigrizka.

Vsak pravoverni mohamedanec začne jesti s soljo in konča s kisom. Če začne s soljo, potem je obvarovan proti sedemdesetm boleznim, in če konča s kisom, potem bo njegovo premoženje stalno naraščalo. Gost mora prvi začeti jesti in zadnji končati.

Glede jedi nas smatrajo Indijci za barbare. Ne poznajo ne vilic, niti žlic. Z rokami zgnetejo iz riža majhne kepice, katere mečejo naravnost v usta. Za krožnike jim služijo rznia listi banan. In miza? S tem si ne belijo glave, jedo kar na tleh. Noža Indec ne pozna in ne potrebuje, meso je že prav tako pripravljeno v oblikah majhnih kock, da ga lahko zaužije. Indec je tiho in pri tem usmeri svoj obraz proti severu, jugu, vzhodu ali zahodu, pri tem si želi resnico in njeno plačilo, slavo, bogastvo ali dolgo življenje. Kadar pije, se Indec ne dotakne čaše z ustnicami, temveč jo drži visoko nad glavo in viliva pijačo v široko odprta usta.

Kitajci uporabljajo mesto žlic in vilic posebne jedilne paličice, nazvane "pomočnik." Paličice so sestavljene iz slonovine, kosti, bambusa ali lesa, z okovjem ali brez njega, večkrat so dolge celo do nog. Uporabljajo se na dva različna načina. V eni roki držijo paličico navadno močno, druga roka pa ostane gibljiva, da lahko z njo nosijo narezane koščke v usta. Z malo vaje postanejo tako spretni, da nosijo v usta celo posamezna riževa zrna. Paličko porabljajo še za to, da zastalo hrano potiskajo v usta, pri tem pa držijo zdelico tik pred ustni, zdelica je

pri vseh kitajskih jedeh pogrnjena. Kitajec je največ trikrat na dan. Najvažnejši jedilni čas je ob treh popoldne. Evropejec težko pogreša krompir. Kitajec ga prav lahko, ker ga tam sploh ni. Meso jedo prav radi, posebno slastica je za pravega Kitajca oslovsko, pasje in jezevo meso. Poleg jaje so priljubljene jedi še lastavičja gnezda, bambusove beluše, medvedove tace, plavuti morskoga psa, mlado srnino rogovoje in končno škorpioni.

Pri jedi pije običajno vino in neko iz prosa dobljeno žganje. Strežejo v malih skodelicah, ki niso večje od orehovih lupin. Po južini pijejo čaj, ki je povsem drugače pripravljen in bolje prijaja kot pri nas. Za vsakega gosta je pripravljena posebna zdelica s prgiščem čaja, na katerega se vlije vrela voda.

Ce smo povabljeni na kitajsko južino, moramo prej dobro proučiti knjigo dostojnega vedenja. Zelo prijazno je od gostitelja, če svojemu gostu poišče najboljše kruhke iz skupne skledice in mu jih s svojo paličico nosi k ustom. Ako gost nima pozele, nja po jedi, se opraviči: "Moj želedec se še ni odprl."

Tudi Japonci imajo pri jedi svojevrstne običaje. Japonski častnik, kateremu prinese jed služabnik, ne začne takoj jesti, marveč najprvo vstane in se globoko prikloni.

Kdor pride k pravim Mehikancem in hoče jesti, ta ne bo zahteval žlice, vilic in noža, temveč vzame v vsako roko kos tamošnjega prav tenko narezanega kruha. Družina južina skupno, manjkajo le mize. Žene sede na podvrženih nogah na tleh, možje pa počepnejo na pete in morajo biti prvi postreženi. Pri vsej enostavnosti nikoli ne pozabijo na molitev pred jedjo. Takoj pri postavitvi skledice na mizo pravijo: "Hvaljen naj bo najsvečnejši zakrament," nakar se odgovori: "Na vekel!" Šele nato vošči gospodar gostom dobrodošlico.

Mnoga plemena ne poznajo nikake posode, za krožnike jim služijo navadni sveži zeleni listi na katere polagajo jedila, nanje pa zlijejo kokosovo mleko. Prsti nadomeščajo vilice, jezik pa žlico. V Aziji si nekatera plemena kažejo pri jedi celo hrbte, drugi spet vzamejo svoj delež in izginejo v kot pod kakšen grm, ker se sramujejo jesti pred drugimi ljudmi.

Nekateri narodi sploh ne poznajo naše posode in jedilnega orodja, s tem jih seznanijo šele tam naseljeni posamezni Evropejci. Vsi prirodni narodi se zelo neradi privadijo evropskim običajem. Kar velja pri teh ljudeh za samo ob sebi umevno, bi smatrali pri nas za neollikano in nedostojno. S tem pa še ni rečeno, da vsi belokožci brez izjeme jedo dostojno. Mnogi jedo grše kot največji divjaki in lepo jesti je velika umetnost, kateri ni vsakdo kos.

Nekateri narodi sploh ne poznajo naše posode in jedilnega orodja, s tem jih seznanijo šele tam naseljeni posamezni Evropejci. Vsi prirodni narodi se zelo neradi privadijo evropskim običajem. Kar velja pri teh ljudeh za samo ob sebi umevno, bi smatrali pri nas za neollikano in nedostojno. S tem pa še ni rečeno, da vsi belokožci brez izjeme jedo dostojno. Mnogi jedo grše kot največji divjaki in lepo jesti je velika umetnost, kateri ni vsakdo kos.

Nekateri narodi sploh ne poznajo naše posode in jedilnega orodja, s tem jih seznanijo šele tam naseljeni posamezni Evropejci. Vsi prirodni narodi se zelo neradi privadijo evropskim običajem. Kar velja pri teh ljudeh za samo ob sebi umevno, bi smatrali pri nas za neollikano in nedostojno. S tem pa še ni rečeno, da vsi belokožci brez izjeme jedo dostojno. Mnogi jedo grše kot največji divjaki in lepo jesti je velika umetnost, kateri ni vsakdo kos.

Simon Jenko:
Zimski dan
*Sonce se od daleč skriva
vrana leta okrog hiše,
tenek veter zunaj piše,
tla pa debel sneg pokriva.*

*Tam na klancu vse je tiho,
vкуп so iz vasi otroci,
vsak sam v premrli roci
vozi in drži se krivo.*

*Starec zre iz gorke hiše
in spomin se mu posili,
dni premišlja, ki so bili,
in na tihem solze briše.*

sem pokrtil obraz s šotorskim krilom, v katerega je bil zavrit. Med tem je tiho pristopila žena s črno ruto na glavi. To je bila njegova mati. Pokleknil je k trupu, odgrnila obraz. Sklonila se je tako nizko, da se je njen obraz dotikal njegovega. Zatrepetala je v joku. Njene solze so prale kri s sinovega obraza.

Ko smo se po nemški ofenzivi trudni in sestradani gledi na medlem novembarskem soncu, nas je iz gozda, ki nas je ločil od izropane vasi, pozdravila gruča žena. Vso ofenzivo, ki je zahtevala od nas toliko naporov, so mislile, kako bi nam pomagale. Ko so izvedele za nas, so po izropani vasi nabrale hrane in nam jo v jerbasih prinesle na grič. Sedel sem na korenini starega drevesa in gledal, kako so iskale prostora, kamor bi postavile jerbases. Njihove dobre, trde roke pa so delile. Ko sem pogledal v obraz ženi, ki je meni podala kos kruha, sem spoznal v njej mater s kočevskega pokopališča.

Jože Lampert:
Srečal sem močno ženo

Bilo je v mesecu novembru predlanskega leta. Borci XIV. Udarne divizije so napadali švabsko-domobransko postojanko v Kočevju. Mrk deževen dan je bil. Gosta megla se je spuščala globoko v dolino. Sovražni avijoni so se spuščali nizko in bombardirali naše položaje. Naši topovi so bruhali ogenj na sovražno trdnjavo. Kočevski rudnik je bil v plamenih. Močne detonacije so stresale šipe v oknih bližnjih hiš. Naši diverzanti so bili na delu. Orjaška je bila ta borba, sovražnik se je utrdil v posameznih hišah. Na juriš so naši hrabri borci zavzeli postojanko za postojanko. Sredi najhujšega ognja pa je igral na harmoniko partizanske pesmi tovariš Janez.

Prinašali so ranjene in mrtve borce. Mrtve so nosili v bližnjo podružno cerkev in jih v šotorska krila zavite polagali na gola kamenita cerkvena tla. Strnjena kri pod zvonomom, mučeniška kri mi je bila kašpot v čudno neobičajno mrtvašnico. Belogardistični derviši-duhovniki so jih izobčili iz cerkvenega občestva, odrekli jim blagoslovljeno zemljo in cerkveni pogreb. Žive so vrgli iz cerkve—mrtvi se ponovno vračajo vanjo. Nekoč so jih nosili h krstnemu kamnu, kjer so prejeli krst vode. Danes so jih prenesli v cerkev, ko so prejeli v borbi krst krvi za domovino. Nekoč zavite v snežno bele plečnice, danes odete v zamazana šotorska krila. Pri krstu z vodo so dobili gorečo luč, pri kateri pa so brez luči. Saj so sami luč. Oni svetijo s svojim zgledom. S svetim spoštovanjem kjer so počivala trupa naših, sem se bližal svetemu mestu mučencev.

Previdno sem stopal po cerkvenem tlaku, da nisem stopil na krvave svetinje, ki so bile na gostu v obliki krvavih madežev posejane po cerkvenih delih.

Odšel sem dalje, da dovršim svoj žalostni posel. Žalosten posel zaradi tega, ker pokopavam mlada življenja, ki so komaj začela živeti, a časten posel zato, ker sem bil sejalca semena, ki je padlo v zemljo in umrlo in bo rodilo stoteren sad. Mlada življenja legajo v grob, iz teh grobov pa bo vstal nov prekaljen, svoboden slovenski rod. S trudnimi koraki sem nadaljeval pot k drugi podružnici k drugi mrtvašnici. Isti prizori, isti vtisi. Le nekaj je bilo, kar me je zagrabilo: Močan vtis, ki ne bo nikdar izginil iz spomina.

Vse padle tovariše smo že pokopali. Le enega smo pustili, da počaka na svojo mater. Ležal je zavrt v šotorsko krilo za cerkvijo. Odgrnil sem krilo, da mu posleničji pogledam v obraz. Grozno iznakaženo lice, na glavi je zijala globoka rana. Naglo

Simon Jenko:
Zimski dan
*Sonce se od daleč skriva
vrana leta okrog hiše,
tenek veter zunaj piše,
tla pa debel sneg pokriva.*

*Tam na klancu vse je tiho,
vкуп so iz vasi otroci,
vsak sam v premrli roci
vozi in drži se krivo.*

*Starec zre iz gorke hiše
in spomin se mu posili,
dni premišlja, ki so bili,
in na tihem solze briše.*

sem pokrtil obraz s šotorskim krilom, v katerega je bil zavrit.

Med tem je tiho pristopila žena s črno ruto na glavi. To je bila njegova mati. Pokleknil je k trupu, odgrnila obraz. Sklonila se je tako nizko, da se je njen obraz dotikal njegovega. Zatrepetala je v joku. Njene solze so prale kri s sinovega obraza.

Ko smo se po nemški ofenzivi trudni in sestradani gledi na medlem novembarskem soncu, nas je iz gozda, ki nas je ločil od izropane vasi, pozdravila gruča žena. Vso ofenzivo, ki je zahtevala od nas toliko naporov, so mislile, kako bi nam pomagale. Ko so izvedele za nas, so po izropani vasi nabrale hrane in nam jo v jerbasih prinesle na grič. Sedel sem na korenini starega drevesa in gledal, kako so iskale prostora, kamor bi postavile jerbases. Njihove dobre, trde roke pa so delile. Ko sem pogledal v obraz ženi, ki je meni podala kos kruha, sem spoznal v njej mater s kočevskega pokopališča.

UREDNIKOVA POŠTA

Kazanje slik v AJC na Recher Ave.

Euclid, Ohio—Cenjeni javnosti naznanjamo, da se bodo kazale slike v American-Jugoslav Center na Recher Ave. v petek 22. decembra. Pričetek točno ob 8. uri zvečer.

Prvo bo kazal slike Mr. Joseph Zele ml., in sicer slike o naši otvoritvi novega doma z dne 23. aprila, kjer boste videli našega strica, maršala, župana, Miss Ljubljano, namestnico tete, direktorje in druge. Za njim bo kazal slike naš rojak Mr. Anton Novak, ki je posnel veliko slik, ko se je nahajal v naši stari domovini na obisku. Kakor sem slišal, je posnel slike iz več krajev v Jugoslaviji, tako da bomo imeli vsi užitek, pa bodi Gorenje, Dolenje ali Notranje.

Torej vas vabimo, da ne zamudite te prilike. Vstopnina 25 centov je tako majhna, da lahko napolnimo spodnjo dvorano do zadnjega kotička.

Za Klub društev:
Andrew Ogrim, podpredsednik.

Društvo Waterloo Grove št. 110 WC vabi na sejo

Cleveland, Ohio—Članice društva Waterloo Grove, št. 110 WC ste vabljeni na redno sejo, ki se vrši v sredo 20. decembra v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Povabile smo naše članice, ki so potovale po stari domovini, in vemo, da imajo dosti za poročati. Slišale boste sestre Mary Knafelc, Mary Lužar in Emmo Janc, ki bodo povedale, kaj so videle in slišale v novi Jugoslaviji.

Po seji se bo serviralo malo okrepčila. Torej, vas še enkrat opozarjam, da gotovo pridete na to sejo.

Naši bolnim članicam želimo, da bi se jim ljubo zdravje čimprej povrnilo, ter da bi uživale najlepše božične praznike in srečno novo leto!

S sestrskim pozdravom,
Celia Wolf, tajnica.

ŠK R A T

BESEDA O OSLU

(Prispevek poslal A. Š.)
Boljše je, da človek izgleda kot osel, kot da bi se tepel z oslom, ki riga eno in isto že 30 let.

Ne hrani osla z medom; med je za medveda, ne za osla.

Kdor oslovo glavo umiva, zapravlja milo in čas.

Kdor samega sebe napravi za osla, naj nikar ne zameri, ako ga ljudje jahajo.

Imamo osle, ki imajo štiri roge; osli z dvema nogama pa večkrat nadkriljujejo osle s štirimi nogami.

Osel je, ki nosi vino, pa pije vodo.

Osel, če tudi je obložen z zlatom, še vedno išče hrano med trnjem.

Osel je in osel ostane, pa če tudi je pokrit z žido.

Zapomni si to: Če osel riga tebi, ne rigaj mu ti nazaj.

Z zlatom otovorjen osel prekorači še tako velik zid. Pa ne zato, ker je osel, ampak zato, ker nosi zlato.

Z novimi uspehi so praznovali praznik Republike

Kakor vsako leto, so tudi letos svoj največji praznik delovni ljudje v Jugoslaviji proslavili z novimi delovnimi uspehi. Mnogi delovni kolektivi v republikah Jugoslavije so do tega dneva izpolnili svoj letni plan, mnogi med njimi pa tudi že petletni plan ter bodo začeli delati za drugo petletko.

V Arandelovcu v bližini bogatih ležišč izvrstne gline, je 29. novembra začela obratovati najodobnejša tovarna Samotnih izdelkov. Tovarno so začeli graditi pred tremi leti in obsega tri tovarniške dvorane, ki so dolge po 180 metrov. V glavni dvorani j tako imenovana tuenlska peč. Samotne izdelke bodo žgali s pomočjo plinskih generatorjev. Generatorje za Samotarno je izdelala tovarna orodnih strojev v Zelezniku. Ti domači generatorji imajo mnogo prednosti pred uvoženimi. Znjimi bodo predvsem prihranili mnogo premoga, saj ga bo treba samo po 20 dekagramov za kilogram gline.

V osiješki oblasti je dvanajst podjetij izpolnilo plan letne proizvodnje. Med njimi so delavci gozdnega podjetja "Košutnjak," tovarne tekstilnega blaga "Crvena zvezda," konoplarna in tovarna lizenih vlaken v Vladislavcih in v Vukovaru.

Tudi borski rudarji so pri tekmovalju v proslavo praznika Republike dosegli nov rekord pri kopanju rude. Brigada Ilije Marića, Mate Bijellia in Milana Tomaševića je v eni izmeni nakopala 1,280 ton rude in s tem presegla vse dosedanje rekorde pri kopanju rude v borskem rudniku.

ANGLIJA V OKLEPU OSTREGA MRAZA

LONDON. — Anglija doživlja enega najbolj mrzlih decembrov v doli zadnjih 13 let. Snežni zameti so ohromili velik del železniškega in tovrnega prometa.

ALI BO LETA 2000

PREVEČ LJUDI NA SVETU?

Večkrat se javlja vprašanje, če gremo res nasproti dobi, v kateri bo zaradi naraščajočega števila prebivalcev zmanjkalo na svetu hrane. Vsak dan narašča število prebivalstva na svetu in skoraj ne poznamo dežele, kjer bi število smrti prekašalo število rojstev.

Angleški pastor Robert Malthus je pred 150 leti prvi uvidel nesoglasje med količino hrane in številom prebivalstva na zemlji.

Ugotovil je, da število prebivalstva hitreje narašča kot pa produkcija živil. Da pa bo ravnošestje, poskrbi narava za lakoto, boleznimi in vojsko. Ko je objavil Malthus svoja dognanja, je živel na zemlji 905 milijonov ljudi, v letu 1949 pa cenijo število prebivalcev na 2 in pol milijardi. Prebivalstvo se torej naglo množi, kajti tudi v najoddaljenejših predele sveta prihajajo zdravniki, bolničarji in sploh ljudje, ki skušajo prebivalstvo na vse načine obvarovati pred smrtjo.

Kaj pravijo optimisti

Da so vse skrbi glede prehrane odveč, kajti naša zemlja je še zelo bogata z neizrabljenimi predeli, ki bodo lahko prehranjevali ljudi še stoletja. Ne gre tu za problem tal in prebivalstva, pravijo, pač pa le za problem svobode in miru. Če bi ne bilo vojn, bi lahko mirno gradili ceste, izdelovali traktorje in gradili silose. Zemlja, ki jo pravilno obdelujemo, da rada vse, kar od nje želimo in niti naraščanje prebivalstva, niti naravne katastrofe ne bi povzročile lakote.

Kaj pa pesimisti

Ti pa pravijo, da še nikdar ni človek tako uničeval zemlje, kot sedaj. Zelo škoduje zemlji na primer gojenje korus. Korusa zemljo izgrize in povzroči, da se talna voda pogreva in da vodni vrelci usihajo. Dalje trdijo, da

niso neobdelani predeli zemlje tako veliki, da bi mogli nuditi, pa čeprav bi jih najbolj izrabili, dovolj prehrane za vse naraščajoče prebivalstvo. Novih kontinentov več ni in razni naravni pojavi zemeljske površine se manjšajo: zalije ga morje, uničujeta veter in voda. Tudi rodovitna zemlja se izčrpa, ker od nje preveč zahtevamo.

V največji nevarnosti glede prehrane je Evropa. Stari svet je namreč več kot stoletja življal od tega, kar so mu dobavljali drugi kontinenti, toda to se lahko čez noč spremeni. In slabo je, da Evropi neprestano preti vojna.

Evropa je preoblijudena, Azija še bolj. Od vseh dežel Evrope velja Rusija za najmanj naseljeno. Toda zavedati se moramo, da tudi nje položaj ni najugodnejši, čeprav so v zadnjem času mnogo zemlje na novo obdelali, kajti vsa zemlja v Rusiji ni rodovitna in polovica Rusije je pokrita z gorovjem, kamenitimi pustinjami, tajgami ter z gozdovi iglastega drevja.

Kaj sledi

Na zemlji je sicer premnogo neobdelanih predelov, toda le malo teh ima tako ugodno klimo, da nam rodi lahko bogatih sadov.

V letu 2000 bo na zemlji približno 3 milijarde ljudi in na vsakega prebivalca bo prišlo le 130 kv. metrov rodovitne zemlje, kar je premalo, da ga prehrani. Zato so potrebna obrambna sredstva. Teh pa ni mnogo. Omejitve rojstev? Ne, kajti v visoko kulturnih deželah rojstva otrok še propagirajo.

Nekoč je ljudi skrbelo, da bo pošel premog, danes te skrbi ni več, ker vemo, da bo z atomsko silo mogoče ustvariti toliko energije, kolikor je bo človeštvo potrebovalo.

Danes skrbi ljudi kruh. Mo-

Alojz Gradnik:

Božična noč

*Božična noč, luč repatice
pokožno osvetljuje strehe.
Na mizo dajmo zdaj orehe,
rožice, smokve in potice.*

*Prižgimo sveče, koprneče
naj roke sežejo otroče
in si natrgajo v naročje,
kar jim drevesce nudi sreče.*

*A srca dvignimo v poljane
cvetočih zvezd, ko zlate vrče,
naj v slasti in bolesti krče
pokoja božja kaplja kane.*

*In komur vrč je že v črepinjah,
naj v školjko sklene gladni
dani
in z malimi naj v veri vdani
koraka v njihovih stopinjah.*

goče nekomu ni prijetno, če ve, da bomo črpali hrano iz zraka, premoga, minerali ali iz zemlje. Lahko pa se tolažimo, da bodo nekega dne in to lahko kmalu, spreminjali džungle, pragozdove in pustine po mili volji v rodovitna polja, da bodo spreminjali klimo tako, da bo žito uspevalo v Sahari, oljka pa na Arktiki in da bomo morda po rezervoarjih gojili zelenjavo in žita, ki jih bodo z ultravio-

letnimi žarki prisilili, da bodo zorela, večkrat na leto. Strokovnjaki v tem ne vidijo nobene utopije, kajti iznajdljivemu človeškemu duhu ni nič nemogoče. Vsaka rešitev prehrane za vse človeštvo pa nujno zahteva trajen nemoten mir in niti mirne vojne.

CHRYSLER TUDI
NAZNANJA ZVIŠANJE

DETROIT, 14. dec.—Chrysler Corporation je danes sledila General Motors Co. in Ford Motor Co. in zvišala cene svojim avtomobilom od \$80 do \$295.

THE MILES AVE. LUMBER CO.

14122 Miles Avenue
WA 1-5740
Najboljši les in gradbene potrebščine.
Ust. 1917

MERCURY GRILL

3061 Payne Avenue
PR 1-9166
Najboljša pijača in okusen prigrizek.

McDERMOTT REALTY

in
McDERMOTT INSURANCE
SERVICE
Prodajamo vsakovrstno zavarovalnino
5307 Bridge Ave. — OL 1-2333

BUILDERS FLOOR & WALL PAPER CO.

1364 Hayden Avenue
GL 1-9155
Samo najboljše gradbene potrebščine in stenski papir.

EUCLID-LEE

REDUCING SALON
14674 Euclid Avenue
UL 1-1649
Naša posebnost je posługa za reduciranje.

ARGUS UPHOLSTERING

Pohištvo narejeno po naročilu
Na odplačila
839 East 222nd Street
REDwood 1-7743

Lepe božične praznike in zdravo

novi leti želijo vaši prijatelji
TRAMEND CLUB
6224 Broadway
MI 1-9852

ALBERT E. ZIEHM

Pogrebni zavod
7618 Superior Avenue
HE 1-7422

MAYFLOWER DONUT SHOP

227 Euclid Avenue
CH 1-1476
Prodajamo dobro poznane donuts in pancakes.
Obede serviramo od 7. zj. do polnoči.

VESELY'S CITIES SERVICE

7202 Union Avenue
VU 3-9796
Najboljša poslužba—gasolin in avtne potrebščine.

WELDER'S SUPPLY COMPANY

4409 Lorain Avenue
WO 1-3814
Potrebščine za varenje

CADILLAC MUSIC CO.

3133 Carnegie Avenue
EN 1-8500
Juke Boxes damo v najem za zabave, svatbe in druge priredbe z vašo izbero plošč.

DOLESH PRINTERS

3530 Trowbridge Ave.
SH 1-8525
Vsakovrstne tiskovine

THE HUMMING BIRD RESTAURANT

11310 Detroit Ave.
LA 1-9859
Serviramo tople obede do polnoči.

THE LINDSEY SANITATION COMPANY

393 East 131st St.
MU 1-8000
Prodajamo moderne pripomočke za čiščenje.

I S Č E M O

zmožne hišne delavke, kuharice, gospodinje in perice.
Dobra dela, dobra plača.
SAR-LOUIS EMPLOYMENT
12417 Cedar Road
YE 2-7400

MARGE GOOD, C. TH.

937 Schofield Bldg. — MA 1-7769
Odprto dnevno od 10.30 zj. do 5. pop.
Ekspertna posługa pri odstranjevanju nezaželenih las.

LAUNDROMAT

4235 Fulton Rd. — ON 1-7272
Nudimo posługo v pol uri
Odprto ob delavnikih od 9. zj. do 8. zv.—ob sobotah od 8. zj. do 6. zv.

CONRAD KAUFER

Prodajamo godbene instrumente in jih popravljamo.
21 let izkušnje
Selmer & Bundy Instruments
811 Prospect Ave. — EN 1-5187
nad Standard Theatre, soba 503

NORAH MCGONNELL

The Arcade — CH 1-6633
Poučujemo popularno in klasično petje.
Rabimo izključno italijansko metodo.
Od 12. do 9. zv.

SHAKER AUTO HOSPITAL, Inc.

3473 Lee Road
WA 1-4455
Avtu popravljamo in prebarvamo.

SOUTH SIDE HARDWARE CO.

2385 Professor Avenue
PR 1-1429
Trgovina z vsakovrstno železnino in hišnimi pripomočki.

ELECTRIC ROTO Rooter

SEWER CLEANING CO.
R. P. Herselman, lastnik
1010 Euclid Ave. — MA 1-8018
na zapadni strani: BO 2-4500
na vzhodni strani: MU 1-7722

THE HOPKINSON THOMAS AGENCY, INC.

884 The Arcade
MA 1-3312
Imamo vsakovrstno zavarovalnino na domove in življenja.

KING HEMSTITCHING SHOP

Ekspertna šivilja vas učí ali vam ukroji obleko.
Delamo gumbe, pasove, itd.
13229 Detroit Avenue
AC 1-3609

HUNTLEY HARDWARE & GARDEN CENTER

4178 Rocky River Dr.
CL 1-9140
Vse, kar potrebujete v železnini

WHITWELL MOTOR SALES

13300 Lorain
OR 1-5532
Izvrstni rabljeni avti.
Kupujemo in prodajamo
Vprašajte za Les Whitwell

CAMEO BEAUTY SALON

NELL DENMARK
3428 Memphis — FL 1-4104
Odprto ob večerih po dogovoru, drugače od 9. zj. do 5.30 pop. v pon., četrtek in soboto.

STARS OF TOMORROW MUSIC STUDIO

Prodajamo godbene instrumente in poučujemo.
897 East 222nd Street
REDwood 1-6844

WM. F. CHAMBERS

Pogrebni zavod
4420 Rocky River Dr.
CL 1-6566
Ambulancna posługa

AL C. DICKARD

Popolna zavarovalninska posługa
14712 Lake Shore Blvd.
IV 1-7333
na domu: 275 E. 149 St. — KE 1-3212

HENRY J. PORTER

Optik
505 Schofield Bldg.
MA 1-5898

MODERN BEDDING COMPANY

3118 Lorain Avenue
ME 1-7919

PAINTERS LOCAL 867

Ralph Rymas, gl. tajnik
1280 West 3rd Street
PR 1-3266

Za popolno avtno posługo v Rocky River

C. F. LEYSER CO.
TRUMAN'S GARAGE
1588 Wooster Road
Tel.: BO 2-7760

FOURNIER'S JEWELRY

Prvovrstno popraviljanje ur in zlatnine.
H. F. Miller, posl.
15106 Detroit
BO 2-9288

OBERLIN FARMS

Mlekarna izza 1923
13501 Lakewood Hts.
CL 1-3701
Cleveland 7, Ohio

STEPHEN SZARAZ

Zemljiški prodajalec in zavarovalninski zastopnik
687 Broadway Thru Arcade
BEDford 2-3900

SUPERIOR BEAUTY PARLOR

12320 Superior Avenue
MU 1-3275
Mrs. E. Keeyes, posl.
22 let izkušnja v lepotiču.

NADINE'S BEAUTY SHOPPE

20680 Lake Shore Blvd.
IV 1-3775
Popolna posługa v lepotiču

SCHUSTER FUNERAL HOME

Pogrebni zavod
5300 Denison Avenue
WO 1-1620
W. R. Schuster - H. J. Straker

ROLLER WINE CO.

Razpečevalci Roma vina.
Crestu Blanka in Dubonnet
EX 1-3200

Vesel božič in srečno novo leto vsem želi

PRIJATELJ SLOVENCEV

SCHAAF ROAD COAL & SUPPLY CO.
SchAAF Rd. in Van Epp Rd.
SH 1-1034
Prvovrstni premog po zmerni ceni

SABOTTA HEATING & PLUMBING CO.

10505 Berea Road
WO 1-9181
Monterke in grelné naprave—popravljamo odvodovne cevi, itd.

MERURIO'S SQUARE DEAL SUPER MARKET

Popolna zaloga grocerijskih potrebščin.
Odprto do 12. vsak večer
17240 Broadway — Maple Hts.
MO 2-9886

ADDISON SEWING MACHINE COMPANY

6005 St. Clair Avenue
HE 1-8775
šivalni stroji, novi in rabljeni.
Popravljamo in posojujemo stroje.
Pošiljamo v staro domovino.

NORTHEAST WASHER PARTS & SERVICE

Samo na uslugo vzhodni strani
Popravljamo pralne stroje vseh izdelkov
20201 Lindberg Avenue
KE 1-1584

CHINNICI UPHOLSTERING

886 East 152nd Street
GL 1-8160
Wickliffe 3-1878
Izdelujemo vsakovrstno pohištvo po naročilu.

H. A. WADE REALTY BROKERAGE

13950 Lorain Avenue
WI 1-1174
Kupujemo - prodajamo zamenjujemo

BAIR SERVICE STATION

15425 Broadway
vogal Broadway in Stanley
BEDford, Ohio Tel.: MO 2-9817
Popolna posługa na gasolinski postaji.

DAIRY LANE, INC.

16453 Libby Road — Bedford
MO 2-5100
Prvovrstni mlečni produkti.
Dostavimo na dom

BEDFORD ICE & FUEL

John F. Imars - Frank Grezlik, last.
496 Broadway — Bedford, O.
BE 2-4725

LAKESIDE STEEL IMPROVEMENT CO.

5418 Lakeside Avenue
HE 1-9100

Vsem posetnikom in prijateljem želimo

vesele božične praznike in srečno polno novo leto!

STEVE SHIMKO CAFE

3875 EAST 93rd STREET
DI 1-9547

Johnson Funeral Homes

Ust. v l. 1913
Člani narodne organizacije izbranih pogrebnikov
24-urna ambulancna posługa.
Dva popolnoma moderna opremljena pogrebna zavoda.
521 BROADWAY — BEDFORD
Tel.: 2-1441
19 E. MAIN — HUDSON, OHIO
Tel.: 81

Najlepše božične in novoletne praznike želimo vsem!

ZA NAJBOLJŠI NAKUP
TELEVIZIJE
običite

THE MUSIC SHOP

13560 EUCLID AVE.
GL 1-2939

FIRE SAFETY CO.

RAZPEČEVALCI
Pripomočkov za gašenje ognja in varnostnih naprav
SWEETBRIAR 1-3797
12210 ASHBURY
Vsem želimo vesele božične in novoletne praznike!

BASKETBALL TEAM EQUIPMENT - JACKETS

Bodite dobro pripravljeni za najbolj popularen in priljubljen zimski sport. Črke všijemo na srajce in jackets v naši delavnici. Za najboljšo športno opravo pojdite k

Sporting Goods, Inc.

5324-28 SUPERIOR AVE.
HE 1-5800
Vsem vesel božič in srečno novo leto!

NAJLEPŠE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE ŽELIMO VSEM!

ANDER'S CAFETERIA
2082 EAST 4th STREET
vogal Prospect
2. nadst. "En korak od Euclida"
Okusne pečenice in domače pecivo.

Broken Wheel Auto Parts & Wrecking Company

4343 WEST 130th STREET
WI 1-4488
Imamo popolno zalogo najnovejših radijev za vte. Novo podjetje na zapadni strani želimo vsem veselo božične praznike in zdravo novo leto!

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO VSEM!

Bedford Excavating & Grading

742 HIGH STREET
BEDFORD, OHIO
Tel.: BEDford 2-0253
Gradall - Shovel Dozers - Trucks
J. V. SENCHUR, lastnik

Tudor Arms Hotel

DVORANE ZA SVATBE, PLESE, BANKETE IN SEJE.
O. T. Shelton, Maitre D'Hotel
Sam W. Gerstener, poslovođa
10660 CARNEGIE AVENUE
CE 1-4600

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

VESEL BOŽIČ IN ZDRAVO NOVO LETO VSEM NASIM OJEMALCEM IN PRIJATELJEM!

BARTUNEK BROS.
MOŠKO OPRAVA
3 trgovine za vašo priročnost
6529 UNION AVENUE
14959 ST. CLAIR AVENUE
833 PROSPECT AVENUE

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO želi

T & S LUMBER CO.
21600 MILES AVENUE
MO 2-1100

želimo vsem odjemalcem in prijateljem vesel božič in zdravo novo leto!

Lakewood Coal & Coke Co.

"Dom finega premoga"
14236 DETROIT
AC 1-3370

Eggett Bros. Co.

14807 MADISON AVENUE
pri Warner Road
BO 2-6050
Televizijski aparati, pohištvo in hišni predmeti.
Dajemo in izmenjavamo Eagle znamke.
Odprto zvečer razen ob sredah.
Vesel božič in srečno novo leto!

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON AVE.
ME 1-3700
Naša posebnost je fina prekajena mesenina, klobase in meso za vložke.
Imamo znane SYLVANA produkte

Zietlow's Musical Arts Studios

THE ARCADE—SU 1-5400
4140 PEARL RD.—ON 1-5700
11506 LORAIN AVE.—CL 1-1660
Poučujemo na vsakovrstne godbene instrumente.
Začetnikom posodimo instrumente.

OHIO MECHANICS LAUNDRY CO.

1743 EAST 47th STREET
HE 1-9303
Na uslugo tovarnam že nad 50 let. Operemo delovne uniforme in overalls, ter jih posojujemo, kakor tudi tovarniške brisače.

HALIK STUDIO

15619 ST. CLAIR AVENUE
LI 1-1080
Fino fotografsko delo izza 1925
POSEBNOST SO POROČNE SLIKE IN PORTRITI
Slikamo otroke po dogovoru.

VSEM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!

STERN'S MEN'S WEAR

715 East 185th Street
KE 1-2640
Posojujemo pravilno formalno opravo za moške tu.xedos, itd., z vsemi pritliklinami.

EDITH HOAG COAL

14575 Madison Avenue
AC 1-7300 ali WO 1-6464
Vsakovrstni premog po zmernih cenah.
Dajemo Eagle znamke

WALTON'S PHARMACY

Detroit pri Ridgewood
AC 1-2148
Odprto od 9. zj. do 10. zv.
Lekarniške potrebščine

ABBOTT STUDIOS

1440 Belle Ave. — BO 2-2376
Učite se petja pod vodstvom priznane pevca-učitelja RUSSELL ABBOTT—na klavir in orgle poučuje DOROTHY ABBOTT.

GREAT LAKES WELDING & BOILER CO.

Hamilton pri E. 20th St.
PR 1-5865
Varenje vsakovrstnega tipa.

DIPPEL COAL CO.

Vida Pezdin:

NA VELIKI PLANINI

Bilo je že mračno, ko sva dospeli s Pavlo na Veliko planino. Tik nad nama so se podile sive megle in burja je bila tako močna, da naju je kar pošteno zanašalo. Nekje na obzorju so se videle smreke, sicer pa ni bilo nobenega drevja. Povsod same skale, ruševje in sončna trava.

"Planjavi in Konju lahko rečeva zbogom!" se je obrnila Pavla. "Mrzlo je in tale burja..." "Za nameček pa še megla!" sem dodala.

Tesno sva se zavili v suknjici. V planinskem domu sva se založili z razglednicami in jo mahnil med pastirske kočice. Krave so bile že za ogradam.

"Dober večer, Lenčka!" sem pozdravila pastirico, ki je pravkar molzla. "Bo kaj s prenočiščem?"

"O, vi ste?" me je spoznala. "Prostora nimam. Znanici me obiščejo noč!"

S Pavlo sva se spogledali. Kaj neprijetna nama je bila ta noč, čeprav sva se doli na sončni cesti junačili, da nama je vseeno, če spiva pod skalo. Zdal naju je kar zazeblu ob tej misli. Tale divja burja ne bi bila baš prijetna tovarišica v mrzli noči.

Lenčka naju je rešila iz zadrege. Stopila je na plano in krepko poklicala svojega nečaka.

"Jerinej! Hoj! Jernej!"

Postaven dečko v cokljah, prikupnega obraza, se je prikazal iz spodnje kočice. Malo nezapljudno naju je pogledal.

"Pod streho!" je dejala Len-

čka in pobrala žetlar, poln spenjenega mleka.

V Jernejevi koči sva se kaj hitro udomačili. Na ognjišču je gorelo. Poleg ognja se je grel velik prsten lonec z mlekom.

"Ej, Jerneje, mleko si prismo-dil!" je Pavla vihala nos.

Ozrl se je preko rame na naju, a rekel ni nič.

Zunaj je bilo temno ko v rogu. Burja je žvižgala preko skal, da je kočica kar škripala. Jernej je šel nekajkrat zavriskat. Bili sva navdušeni za njegov vrisk in sva mu čestitali. On pa je zamahnil z roko in sedel k ognju.

Pavla ga je spravila v dobro voljo. Smeh in domislice je kar iz rokava stresala. Saj je bilo na šoli znano, da zna Pavla Hočvarjeva "Več ko hrust peči." Jernej se je zvijal od smeha. Ko si je na hitro izmislila še posrečeno popevko o pastirčku Jernejčku, je postal že povsem domać. Počastil naju je s tem, da se je izrazil, da takih planin še ni imel pod svojo streho. Vse so bile od sile predrzne in ošabne. Vse so mu preobrnile v kočici. Povedal je, da je doma iz Tunje, najstarejši sin uglednega gospodarja. Končno se je vendarle polegel smeh in kočica se je umirila. Planino je objela mrzla noč...

Zgodaj zjutraj—še zvezde so migljale—naju je zbudilo kravje zvonkanje. Pridružili sva se Jerneju.

"Kam ženeš?" naju je zanimalo.

"Tja dli za Gradišče!" je po-

kazal na skalnat griček, poraščen z ruševjem. "Z menoj pojdi! Pokažem vama, kje rasto planinke."

Seveda sva takoj sprejeli povabilo. Bili sva silno uslužni. Zganjali sva krave in vlekli tramaste vole za roge naprej. Po polurni hoji smo se ustavili. Čreda je poiskala trave, pastir pa je izginil med ruševjem. Nekaj časa smo se klicali, naenkrat pa nisva dobili več odziva.

"Jernej! Hoj, Jernej!" sva kričali navzdol. Pastirja pa od nikoder. Obupali sva in sedli med ruševje. Strmeli sva v redke zvezde in zdele so se nama tako mrzle in nepoznane. Molčali sva in se le od časa do časa plaho spogledali.

Mimo je priganjala Lenčka. Nehote sva se potuhnili v ruševje. Bili sva se srečati. Niti dihati se nisva upali, da naju ne bi zapazila. Zdelo se nama je, da bo takoj vprašala po Jerneju. Kako naj bi povedali, da ga je kar naenkrat zmanjkalo. Bliskovito bi se raznesla ta vest po planini. Videli sva že v duhu, kako kažejo za nama, češ ti dve sta krivi!

Preko Kamniškega sedla so se pripodile težke megle in v hipu zavile vso planino. Zopet se je pripodila burja in se zaganjala v naju. Strahoma sva grabili za ruševje in obupno gledali v prepad, ki je zija pred nama. Zdelo se nama je, da so planine poslate to burjo in meglo, da naju uničita, ker sva v hrepenenju za belimi planinkami poslali v gotovo smrt mladega pastirčka.

"Vida, ubil se je... verjemi... ubil!" je zadržala Pavla. Bolesten vzdih se je izvil iz njene grla in zgrudila se je za skalo.

"Tudi jaz mislim tako..." so se glasile moje besede kot daljni odmev. Nemo sem sedla k njej. Obema so se lesketale solze v očeh. Ne vem, ali jih je izsilil mrz, ali obup.

Burja je ostro tulila krog naju. Lasje so nama frieli v zraku,

v telesu in v duši je bil mraz. "Jernej! Jernej!" je divje kričala Pavla.

"Morda je že v koči?" sem se nenadoma domislila. "Vrnili se je po drugi poti in naju pošteno potegnil za nos."

"Lopov!" je Pavla že kar verjela. Z novo nado sva tavali skozi meglo. Burja naju je zvesto spremljala. Kako sva se prestrašili, ko sva dobili kočico zaklenjeno. Žalostni in obupani sva sedli na prag.

Počasi so se razkadile megle. Burja je zamrla nekje v grapah. Zlato sonce je objelo kočice. Planinci so se umivali na studencu. Z vrha se je oglasila harmonika in vesela planinska pesem. Vse je vstalo v novo življenje, planina je močnejše zadihala. Le midve sva klaverno ždeli na pragu in toplo gledali v meglo.

"Vida, se spomniš pravljice?"

je Pavla počasi dvignila glavo.

Vprašujoče sem jo pogledala.

"Če bi zdajle prišla dobrotna vila in me vprašala, kaj si želim..." je zamišljeno dejala Pavla. "Želela bi, da se vrne Jernejček!"

Molčala sem. Izrekla je tudi

mojo željo.

Tedaj je nekdo zavriskal. V nama je vzplamtelo. O, dobro sva poznali ta vrisk! Kakor blisk sva šinili na plano in veselo, divjeradostno kričnili: "Jernejček! Jernejček!"

Duša nama je bila neskončno lahka in vsa sveža, kakor da se je pravkar prebudila iz težkega, stoletnega sna. Hiteli sva mu naproti in mu vsevprek pripovedovali o svojem strahu in obupu. "Goski!" se nama je v obraz zasmejal. "Meni se ni ljubilo kričati za prazen nič! Je prenemno! Misli, da še nikoli nisem bil tam doli? O, mene ne bo tako hitro konec. Tu imata planinke za strah!"

Pravično sva si razdelili šopek. Hoteli sva ga zatakni za klobuk, a sva se v hipu spomnili, da ga nisva nabrali sami. Zato sva ga vtaknili v žep.

"Za spoimn na te strašne ure!" je dejala Pavla.

Vsi trije smo sedli na skalo in polni skrivnostnih občutkov gledali v vzhajajoče sonce. Krog nas je šepetala planinska zemlja svojo večno, neizpeto pesem...

NAJBOLJŠA ELEKTRARNA V DRŽAVI

Zvezna vlada je podelila hidroelektrarni v Dravogradu prehodno zastavo in denarno nagrado za uspehe, ki jih je njen kolektiv dosegel v prvem polletju. Kot edina nagrajena elektrarna se je dravogradska hidrocentrala uvrstila med naša najboljša produktivna podjetja. Kako je to dosegla?

Mnenje mnogih je, da je proizvodnja električne energije v vodni elektrarni odvisna zgolj od količine dotoka vode in njene padca. To pa ne drži. V količini vode in njenem padcu razumemo behansko energijo, ki jo je treba zaradi prenosa in uporabe spremeniti z napravami elektrarne v električno energijo. Da pa iz vodnega dotoka in padca pridobimo čim več električne

energije, je predvsem zasluga delovnega osebja. Cinitelji, na katere vpliva osebe, da postane obratovanje gospodarstveno, so naslednji:

Vzdrževanje naprav mora biti tako skrbno in vestno, da so kvari in s tem izpad produkcije zmanjšani na minimum. Skladiti je treba obratovanje posameznih strojnih enot, tako da so izgube energije v procesu proizvodnje najmanjše, torej gospodarski faktor največji. Prav tako je treba vskladiti obratovanje tistih strojnih enot, ki v procesu uporabljajo električno energijo, da se tako doseže čim manjša lastna uporaba. Vsak remont ali neizogibno popravilo je treba opraviti v čim krajšem roku, in to v času, ko vso mogočo oddajo električne energije

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN ZDRAVO NOVO LETO

ZELIMO VSEM!

BILL'S BAR & DELICATESSEN

RUTH AND BILL SIRCA, lastnika

14702-04 ST. CLAIR AVE.

MU 1-9678

MU 1-9614

SVEŽE PIVO, DOBRO VINO, PRISTNO ŽGANJE.
PRIJAZNA POSTREŽBA IN VESELA DRUŽBA!

Naša voščila za božič in novo leto!

Ob priliki letnega zaključka naše finančne ustanove **BANKE** se najto-plejše **ZAHVALJUJEMO** vsem našim odjemalcem: vložnikom in onim vsem, ki sodelujejo z našim finančnim podjetjem.

Naša zahvala naj velja za vsako, bilo največjo kakor tudi najmanjšo naklonjenost, s katero se zglasite v katerikoli izmed treh naših podružnic. Ko že vsaka oseba potrebuje in skoro mora sodelovati z eno ali drugo banko, je toraj častno in spoštovanja vredno, če se svoji, istega, kar lahko dobijo tudi drugod, vendar le poslužujejo svojega domačega podjetja!

S tem, da se poslužujete svoje domače banke, pomagajte naravnost sebi in svojim rojakom. Naše podjetje je **NARODNO** podjetje, ker je nad tisoč delničarjev naše **SLOVENSKE**, **The North American Banke**.

Posebno hvalo še povdarjamo v tem, da se v toliki meri poslužuje božičnega kluba. S tem učite vašo mladino na hranjenje! To je gotovo največja dobrota za dobro bodočnost naše nove generacije.

Oklepajte se tudi v bodoče naše in svoje, skoro 11 milijonov močne finančne ustanove:

THE NORTH AMERICAN BANKE

6131 St. Clair Ave.

15619 Waterloo Rd.

Union Ave. & E. 93rd St.

WEYENBERG
Shoes for men
Stand-outs for Smart Styling!
Always look to Weyenberg Shoes for those extra touches of smart styling that lend distinction to your attire. You'll thrill to their outstanding eye appeal and their extra values in rich leathers and expert craftsmanship.

Vesele božične praznike ter srečno novo leto želimo vsem našim cenjenim odjemalcem in prijateljem

LOUIS MAJER

Slovenska prodajalna finega obuvala za vso družino

6410 ST. CLAIR AVE.

EX 1-0564

opravi naprava, ki je ostala v pogonu. Izkoristiti je treba čim več vode in zaradi neenakomernega dotoka pravilno izkoriščati akumulacijski bazen.

V to so bili usmerjeni napor kolektiva elektrarne, da bi dosegli čim večjo proizvodnjo. Zato so tudi zadnji remont turbine, ki je obsegal naporno in strokovno delo, prvič od obstoja elektrarne končali v pičlih šestih dneh in dva dni pred planiranim rokom.

Uspeh teh naporov ni izostal. Elektrarna je presegla polletni plan za 2,750,000 kilovatov. V tej borbi za produkcijo je bil ves kolektiv na višini. Zlasti so se izkazali tovariš Maks Novak, čigar glavna zasluga je, da so se remontu in popravila razvijali neovirano in brez zastoj, nadalje vodja delavnice tovariš Anton Klopčič, varilci Anton Pačnik, Srečko Mlakar in Viktor Flis.

Dosegli so tudi velike uspehe

Make ZENITH's Spectacular 15 MINUTE SCREEN TEST

Test-view Zenith side-by-side with any conventional set for 15 minutes. We believe you will agree with hundreds of thousands of Zenith owners that ZENITH GIVES YOU THE FINEST PICTURE IN TELEVISION—BAR NONE

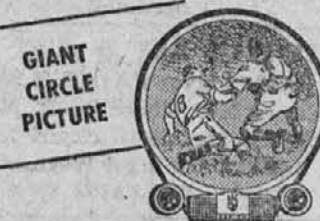
Because

1 Only Zenith has the Giant Circle Reflection-Proof Screen

Brings you pictures free from window and room light reflections as well as from glare—even in daylight or fully lighted rooms, the way doctors recommend viewing! Pictures rich in contrast and detail, and big, big, big! Because Zenith's Giant Circle Screen uses the entire area of the big circular tube face instead of only part of it!

2 And Zenith gives you TWO picture shapes in ONE set

At the flick of a magic switch, you get either the Giant Circle picture or the Rectangular Type picture. Test-view Zenith... COMPARE... be safe instead of sorry!

Only Zenith Gives You All These...

In addition to the new 2-in-1 Reflection-Proof Screen, you get Zenith's new "SUPER-RANGE" CHASSIS—for clearer reception especially in weak signal areas... new "LAZY BONES" REMOTE CONTROL—lets you change programs from your easy chair (optional in all new Zenith TV sets)... PRE-TUNED PICTUREMAGNET BUILT-IN ANTENNA—needs no adjustments... BUILT-IN PROVISION FOR TUNER STRIPS TO RECEIVE THE PROPOSED ULTRA-HIGH FREQUENCIES on present standards... GLORIOUS NEW CABINETS of lifetime beauty and quality!

Easy Monthly Payments

Norwood Appliance & Furniture

6202 St. Clair Ave.

JOHN SUSNIK

ENdicott 1-3634

Open Evenings

Kako izdelujejo kovance?

Cloveški rod uporablja že dolgo kovani denar ali kovance za plačilno sredstvo. Kolikor nam je danes znano, so izdelovali prave kovance že v letu 561 pr. našim štetjem. Ta denar je bil zelo preprost. Bile so kovinske plošče, na katere so s kladivom vtisnili določene znake. Pozneje so vtisnili na kovinske plošče razne slike. Šeasoma pa so se kovanci tako izpopolnili, da je danes vsak zase umetnina.

Kako izdelujejo danes kovance?

Predvsem si je treba pripraviti surovine. Za izdelovanje denarja potrebujemo kovine. Za zlatnike in srebrnike zlato, oziroma srebro. Denar, ki je v splošnem oztoku za izdelujejo iz bakra, nikla, cinka, kositra ter lahkinih kovin. Kovanci niso iz ene same kovine, temveč iz zlitine več kovin. Ker je denar nem trgu zelo zaželen švicarski denar, si oglejmo njega sestavo. Švicarski zlatniki so iz zlitine 900 delov čistega zlata in 100 delov bakra. Če bi bili zlatniki iz samega zlata, bi se hitro obrabili ker je čisto zlato premehkko. Srebrniki so iz 835 delov čistega srebra in 165 delov bakra. Odlitki iz čistega srebra so polni luknjic, zato dodamo srebru baker. Na ta način tudi zvečamo trdnost srebra. Ene vrsta običajnih švicarskih kovancev sestoji iz 75 delov bakra in 25 delov kositra in 1 dela cinka.

Preden izdelajo zlitino, napravijo v kemijskem laboratoriju kovnice točno analizo zlata,

jo v kolupe iz sive litine. V njih se tekoča zlitina takoj strdi. Velikost kovinskih plošč, ki jih dobe pri ulivanju je tako preračunana, da je pri nadaljnji obdelavi čim manj odpadkov.

Sedaj pride druga stopnja dela. Med dvema jeklenima valjama stanjšajo ploščo iz zlitine na ono debelino, kakršno naj ima izgotovljen kovanec. Istočasno se pa plošča tudi zdaljša. Če je bila prvotno plošča dolga 50 cm, bo znašala nje-

(Dalje na 6. strani)

Ivan Primožič:

Bodeščeva Neža in njena cokla

V tistih davnih in hudih časih, ko so divjali po naših krajih janičarji, je na blejski Straži, kjer danes cvete akacije in raste beton, poganjalo trpko brinje. V vnožju je vodila skromna kolovoznica mimo prelepe jezerske ploskve v bohinjsko dolino. Zdaj je tam cesta, polna prahu in duha po bencinu! Po trnjevem in brinjevem pobočju so iskale skromno pašo črede ovac.

Takrat je živela nekje za Stražo Bodeščeva Neža. Preživljala se je s trudom svojih rok in svojega jezika. Hodila je po svetu z veliko cajno v roki. Ta cajna je bila njena štacuna. Prelepe reči so bile v tej štacuni: Repno seme, tavžentroz, zoper bolečine v želodcu, gorski pelin in planinski mah zoper kašelj, arnika, posušene borovnice in brinjeve jagode. In zraven se tisto, kar ni bilo v prijetni cajnici, ne v žepu, ne drugod: Novice! Novice s severa, novice z juga, novice od leve, novice od desne.

S takim blagom je hodila Neža od hiše do hiše in dočakala prelepo starost šestdesetih let. Naneslo pa je nekoč, da je zmanjkalo brinjevih jagod. Neža je nataknila na noge velike coklje, na roko si je obesila preljubo cajnico in se napotila na strmi breg med brinje in trnje. Lep dan je bil, zlato sonce je odsevalo na zelenini jezera. Hitro so kapljale modrikaste brinjeve jagode v košaro in Neža je kar tako potelal čas. Celo majceno pesemco je brundala v bodeče veje.

Tedaj—sveti Jezus!—tedaj je kakor iz tal nekaj neznanega zraslo.

“Au!” se je prehudo prestrašila Neža in cajnica se je zamajala, da se je nekaj jagod usulo med kamenje.

“Jezus, Bog!” je še enkrat

da je pol trhli jelševi podplat butnil prav v razpoklino čez janičarski nos in se je trn do korena zapičil v mehko meso. In čim bolj je levica tiščala ob nos, globlje je rinil trn, večja in gorja je bila bolečina. Nazadnje, baš je Neža vnovič dvignila nevarno obuvalo, je Turčin poskočil čez brinjevo grmičje in jo ulil po trnju in kamenju navzdol na kolovoznico in pa njej naprej v bohinjsko dolino.

Bodeščeva Neža je globoko zajela opojni zrak in nataknila coklo nazaj na nogo. Potem je pobrala preljubu cajno in jo razsekano na dvojce nesla domov, da ji bo v živ spomin, kako je s coklo zapodila Turka v dir in beg.

“Koj s coklo sem ga!” se je bahala vselej in vsakomur, kadar je kdo radovedno pasel oči šestnajst let!

Tega je zdaj morda že petsto po razdrti cajni.

VAŠI ČEVLJI
BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

DELO DOBIJO ŽENSKÉ

ZENSKA ALI DEKLE
za hišna opravila. Navadna kuha; mora biti prijazna in imeti rada otroke. Dober dom. Izvrstna plača in razne ugodnosti. Mora imeti izpričevalno.

YE 2-8757

DELO DOBIJO MOŠKI

MAŠINIST
za splošna lathe dela. Majhna delavnica; zanimivo delo. Stalno—visoka plača od ure. V okolici Superior Ave. in E. 105 St. CE 1-7188

BROWN & SHARPE OPERATORJI
za podnevni šift. Majhna delavnica. Mora znati vsak sam nabrusiti orodje. Plača od ure. BE 2-1565

Avtni mehaniki
MORAJO BITI IZURJENI
Eden izmed največjih G.M. prodajalcev v mestu. Najboljše delovne razmere. Jamstvo in določena plača. Eno-tedenske počitnice s plačo po 6 mesecih, 2 tedna s plačo po enem letu. Samo taki, ki želijo stalno delo, se naj prijavijo. Vprašajte za Mr. Baldwin
QUA BUICK, INC.
10250 SHAKER BLVD.

DELO DOBIJO MOŠKI

TEŽAKI ROČNI VOZNIKI
do 50 let starosti. Stalno delo. **CLEVELAND PNEUMATIC TOOL**
3781 E. 72 St. od Broadway

SERVICE STATION
delavec; mora imeti izkušnjo. Dobra plača in dobre delovne razmere. Stalno za osebo, ki je resna. **CITIES SERVICE STATION**
11602 Union

AIRCRAFT MACHINISTS MILLING MACHINES ENGINE LATHES RADIAL DRILL PRESSES TURRET LATHES MACHINE REPAIR MEN TOOL INSPECTORS HAND REAM AND TAP

Si morajo sami vzpostaviti delo in obratovati stroje. Visoka plača od ure. Employment urad odprt vsaki dan 8.30 do 4. pop. ob sobotah 8. do 12.

THE CLEVELAND PNEUMATIC TOOL COMPANY
3781 E. 77 St., od Broadway

VAJENCI
Moški, ki so mehanično sposobni ali imajo tehniško treningo, se sprejmejo na intervju. Imajo priliko postati izurjeni mašinisti.

Visoka plača od ure. Upošlevalni urad odprt vsaki dan. 8.30 do 4. pop. ob sobotah 8. do 12.

THE CLEVELAND PNEUMATIC TOOL COMPANY
3781 E. 77 St., od Broadway

Mašinisti
za drugi šift
NAJVIŠJA PLAČA
10% ponočni bonus
Za stalno delo pri vodilnem izdelovalcu preciznih tiskarskih strojev.

50-letni rekord stanovitosti
* Liberalne podpore delavcem
* Prijetne delovne razmere
* Plačani prazniki
* Plačane počitnice
* Produkcijški bonus načrt
Dober prostor za delo
Pokličite—SEDAJ VULCAN 3-2000

Harris-Seybold
4510 E. 71 St.

DELO DOBIJO MOŠKI

DIEMAHER
Job shop izkušnja; visoka plača od ure; samo prvovrstni delavec se naj prijavlja. Zelo dobra prilika za pravega moškega. **WEST SIDE MACHINE TOOL & DIE INC.**
3148 W. 32 St.

Operatorji za MILLING MACHINE PLANER HORIZONTAL BORING MILL TURRET LATHE SURFACE GRINDER
Morajo biti izurjeni na jobbing delu; 1. in 2. šift; 55 ur tedensko; plača od ure, poleg nadurnega dela. **THE HILL ACME CO.**
Breakwater Ave. in W. 65 St. ob vnožju W. 65 St.

PRODAJALCI

Ena izmed ameriških vodilnih verižnih organizacij je v teku povečevalnega programa in sprejema za intervju moške, ki se zanimajo za **KARIJERO V PRODAJANJU RAZNIH PRIPOMOČKOV**. Mi smo mnenja, da je to najboljša prilika.

Moške, ki jih bomo izbrali, se bo natančno treniralo in plačo bodo dobili ko se učijo. Eden izmed najbolj urejenih načrtov, ki obstajajo, nam zagotavlja velike možnosti. Blago je **MEDNARODNO OGLASEVANO** in drugi načrti oglaševalne kampanje so vedno v teku.

Nekatere ugodnosti, ki se nudijo so:
PLAČANE POČITNICE ZAVAROVANJA IN HOSPITALIZACIJA POKOJNINA IN DELITEV DOBIČKOV

To je vaša prilika, da pričnete od kraja pri našem programu, ki raste in se razširja. Avto je potreben, a izkušnja NI POTREBNA.

Če ste prikladni, resni in imate nekaj zmožnosti v prodajanju, vam lahko pokažemo, kako lahko postanete uspešni v podjetju, ki je eno izmed najbolj plačanih.

Naša kompletna zaloga vključuje **TELEVIZIJE IN RADIJE PLINSKE in ELEKTRIČNE PEČI PRALNE STROJE LEDENICE VACUUM ČISTILCE CIRKULACIJSKE GRELCE**

Ne telefonirajte—Zglasite se osebno med 10. zj. in 3. pop. in vprašajte za Mr. Norris pri

Western Auto Supply Co.
1478 Davenport Ave., CH 1-6770

- OGLASAJTE V ENAKOPRAVNOSTI

EMPIRE COAL—8202 Broadway
OLGA POCOHONTAS
IMAMO VSAKOVRSNI PREMAG NAJBOLJŠE VRSTE VES PREMAG DOBRO ODBRAN
VULcan 3-3416 Anna Fortuna, lastnica

COPATI! COPATI! COPATI!
IDEALNO DARILLO ZA BOŽIČNE PRAZNIKE SO **HISNI COPATI!**

Da, mi imamo zelo veliko izbero hišnih copat in čevljev za dojenčke, starega očeta in staro mamo. Mi tudi damo takozvane “DARILNE CERTIFIKATE” (GIFT CERTIFICATES), da vam olajšamo vaše delo pri nabavi božičnih daril.

Dajemo zelene Eagle znamke—dvojne ob torkih. **Želimo vsem našim cenjenim odjemalcem in prijateljem veselo božične praznike in srečno novo leto!**

STAN MAJER SHOE STORE
6107 St. Clair Avenue

CLARA & LOUIS SLAPNIK 6102 St. Clair Avenue - HE 1-1126
KRASNO CVETJE ZA NEVESTE, ŠOPKI, CVETJE V LONCIH IN VENCI
Zahvaljujemo se za naklonjenost v preteklem letu in se priporočamo rojakom v naklonjenost za bodoče.
ŽELIMO VSEM VESELE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE!

ČLANI SLOVENSKEGA GROCERIJSKEGA IN MESARSKEGA KLUBA V COLLINWOODU

HOLMES AVE. MARKET—15638 Holmes Ave.
JOHN DOLENC—573 E. 140th St.
JOHN KAUSEK—19513 Kewanee Ave.
LEO KAUSEK—15708 Saranac Rd.
JOE KUCHAR—383 E. 156th St.
KUCHAR IN VRANEZA—315 E. 156th St.
LOUIS OSWALD—17205 Grovewood Ave.
JOE PETRICH—26594 Lakeshore Blvd.
JOHN SKOF—1170 E. 174th St.
JOE SISKOVICH—15804 Waterloo Rd.
SOBER AND MODIC—544 E. 152nd St.
FRANK TAUCHAR—485 E. 260th St.
MRS. ANNA TOMAZIC—16821 Grovewood Ave.
WALTER CLAUSEN—16226 Arcade Ave.

žele vsem svojim odjemalcem
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!
ter se priporočajo za naklonjenost

LOUIS URBAS JR.—17305 Grovewood Ave.
ANDREW VICIC—485 E. 260 St.
JOE METLIKA—Lake Shore Blvd., Eastlake, O.
— NEAKTIVNI ČLANI —
JOHN ASSEG—23550 Chardon Rd.
FRANK CEBUL—15638 Holmes Ave.
PAUL CLAPACS, R.F.D. No. 1, Chardon, Ohio
JOE JANES—Eddy Road
JOE JANZEVICH—19131 S. Lakeshore Blvd.
FRANK KASTELIC—19048 Shawnee Ave.
LUDWIG RADDELL—111 E. 196th St.
JOHN SIVEC—17931 Neff Rd.
LOUIS URBAS SR.—23430 Chardon Rd.
JOE MODIC—315 E. 156th St.

FOR —
CHICAGO
and all sections
of the Midwest
OUR ADVERTISING
REPRESENTATIVES
are the
Chicago
Advertising Co.
139 N. CLARK ST.
CHICAGO, ILL.
DEarborn 2-3179

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Foreman - Wife -
3 Boys urgently need 4-5 room
unfurnished apartment. 2 bed-
rooms. Any good location N or
NW. Decontrolled. Will furnish
roofing or gutter material. —
BRunswick 8-3493.

CAN YOU HELP! — Young re-
sponsible couple with adoption
pending need a cheery 4 room
unfurnished heated apartment.
Moderate rental. — Virginia
7-0392.

RESPONSIBLE Couple need 4
room unfurnished apartment.
Any good location Northwest.
Near good transportation. Mod-
erate rental. — ALbany 2-3723.

BUSINESS OPPORTUNITY

HERE IS A FINE OPPORTUNITY
to buy a Jewelry Store and
Watch Repair Shop. Good loca-
tion. Bus and street car at door.
Come out and see for yourself.
— Uptown 8-4550.

GOOD BUY — Tavern — 5 rooms
rear. Long and well established
business. Good location. Selling
because of Vet leaving for
service. Come out and see for
yourself. — CAnal 8-9487.

FEMALE HELP WANTED

EXPERIENCED WOMAN for gen-
eral housework in Doctor's
home. Assist with children.
Home nights. References. Good
salary. — FOrrest 9-7220.

Stenographers Typists - Clerks

Beginners Welcome
Age No Barrier

APPLY

DAVIDSON CORP.
MR. AULTZ
HAYmarket 1-1830

HELP WANTED—MALE

FREIGHT HANDLERS

ALL SHIFTS
PERMANENT

JOBS

APPLY

TODAY

ERIE

RAILROAD

1401 S. CLARK

UDOVICA

POVEST IZ 18. STOLETJA

Napisal: I. E. Tomić

Poslovenil: Štefan Klavs

(Nadaljevanje)

Razuzdano in besno je pleni-
la vojska po upornih krajih.
Ker niso imele kaj jesti, so ma-
tere skakale z otroci v vodo,
ali pa so samo otroke vanjo me-
tale v mnenju, da je bolje, da
umrjejo, nego da trpe kakor
one same.

Med kmeti so bili tudi izdaji-
ce, ki so vojski — samo da se
sami izvlečejo iz škripcev —
kazali, kje se nahajajo skriva-
lišča upornih kmetov, ki so jih
lovili po gozdech, obešali, ali jih
mučili, ali so jih pa gnali v ve-
likih trumah v ječe v Zagreb,
Varaždin in Križevce. Kraji od
Kalinke in dalje do Vrbovca in
Lonje so bili spremenjeni v
kratkem času v puščo. Ni bilo
več živega bitja, razven viceba-
nove vojske, ki je še vedno ro-
pala in požigala. Še-le takrat,
ko so izprevideli, da ni nič več
za plenjenje, so se vrnili, z vice-
banom na čelu, v Zagreb, kjer
so jih sprejeli kakor rešitelje in
zmagovalce.

V samostanu bratov Pavlinov
v Križevcih so ravno sedeli re-
dovniki pri večerji, ko je nekdo
močno pozvonil pri zaprtih vr-
atih. To je bilo nekaj nenavadne-
ga za samostan in kmalu je pri-
šel vratar v jedilnico ter šep-
nil predstojniku nekaj besed, na
kar je le-ta, iznenaden, odšel na
hodnik.

Na hodniku je stal človek
drhteč, od mraza in vznemirje-
nja.

"Kaj vi ste tu, plemeniti go-
spod?" je rekel začuden pred-
stojnik. "Kaj se je vam zgodi-
lo?"

"Zasledujejo me, kakor psi
ranjeno zver," je odgovoril
Stepko Damjanič. "Viceban su-
mi, da sem držal s kmeti in me
preganjali, da sem komaj utekel
njegovim vojakom."

"Pa kako da ste prišli sem-
kaj? Ali ne veste, da s tem iz-
postavljate naš samostan v ne-
varnost? Ako izve to viceban."

"Sila kola-lomi," je odgovoril
Damjanič na to. "Ugledni me-
ščani so mi pomagali, da sem
prišel v mesto in sedaj sem tu.
Vi mi morate dati zavetišča!"

"S kakšno pravico zahtevate
to od nas?" se je razjezil pred-
stojnik. "Veste, da vas prega-
njajo."

"Ne bo zastoj!" je rekel
Damjanič tiho. "Nadejam se,
da se srečno izkopljem iz te za-
gate in potem vam zapišem vse
premoženje, ki vam pripade po
moji smrti."

Predstojnik se je malo za-
misлил.

"Samo, da ne bi naš red imel
sitnosti pri tem," je rekel pred-

stojnik. "Rad bi vam pomagal,
a kako? Svetujte mi!"

"Preoblecite me v fratra!"

"Hm, to je lahko reči!" je
odgovoril predstojnik. "Če pa
izvedo, da ste tu, in če pridejo
semkaj, vas spoznajo takoj in
potem je vse izgubljeno."

"Saj imate več samostanov!"
je pristavil Damjanič. "Odpra-
vite me ali v Remete pri Zagre-
bu, ali v Kamensko pri Karlov-
cu. Tamkaj ostanem toliko ča-
sa, dokler se ne pozabi vse."

Predstojnik se je zopet neko-
liko zamislil in je na to pomig-
nil Damjaniču, da naj mu sle-
di v gorenje nadstropje. Tu mu
je odprl celico, dal mu redov-
niško obleko ter mu zapovedal,
da naj se ne prikaže nikomur.

Viceban je dal izdajalskega
plemiča iskati po vseh skrivali-
ščih okoli Križevcev in še celo
po mestnih hišah, ali to mu ni
padlo na um, da bi se mogel be-
gunec skriti v samostanu.

Polagoma je začela odhajati
vicebanova vojska iz križevske
okolice. Šele sedaj je odleglo be-
guncu v pavlinskem samosta-
nu in njegovemu čuvaju.

VIII.

Glasovi o uporu kmetov pod
Kalinikom in postopanje stanov
proti njim so zelo razžalostili
dvor na Dunaju. Tamkaj so bi-
li prepričani, da so se uprli sa-
mo radi tega, ker je moral biti
jarem neznošen.

Dvor je imenoval poslanstvo,
ki ni bilo sestavljeno od Hrva-
tov, temveč od tujcev, Nemcev
in Ogrov, a samo eden članov
je bil Hrvat, ki naj bi bil za tol-
mača. To poslanstvo je imelo
nalog, da vso stvar natančno
preišče.

Ivan grof Althan, podpred-
sednik češke dvorne kancelije,
vitez zlatega runa, mož, ki je
užival mnogo ugleda na dvoru,
je bil imenovan za predsednika
te komisije, ki se je nastanila v
škofjvi palači v Zagrebu in ki
je imela za varstvo stotniho ba-
novcev kakor stražo pred pa-
lačo.

Komisija se je hitro lotila
posla. Grof Althan je odvezel
vicebanu Rauchu in podžupanu
njune časti radi nezakonitosti,
ki sta jih počenjala v upornih
krajih.

Althanovo postopanje je
zelo ostrašilo vse plemstvo. No,
to je bil šele začetek. Cesarški
komisar je dal zaslisliti ujete
kmete, grajščinske uradnike,
župnike in grajščake same. Oni
grajščaki pa, ki niso prišli pred
komisijo iz kakršnega koli vzro-
ka, so dobili opomin, da bodo
najostreje obsojeni in contu-
maciam, ako ne pridejo.

Med onimi, ki niso prišli, je
bil tudi grajščak iz Preseke,

Stepko Damjanič. Od onega di-
rektora, ki je vodil posle med
vojno proti upornim kmetom,
je dobila komisija obsežno pri-
javo, da je Damjanič na sumu
kakor povzročitelj in hujskač
kmetov, in najobtežljiveje je še
bilo, da se nekje skriva ter se
ne ve zanj.

Grof Althan je poslal Dam-
janiču poziv po njegovem bra-
tu Ignaciju v sv. Ivanu pri Ze-
lini, a ta je odpisal grofu, da ne
ve za brata in da mu ne more
izročiti poziva. Nato je dal Al-
than pibiti na vrata Damjani-
čevega gradu v Preseki opomin
komisije, s katerim se poziva
plemeniti Stepko Damjanič,
grajščak v Preseki, da se zgla-
si v teku šestih tednov pred ko-
misijo, ker drugače bo najo-
streje obsojen in contumaciam.

Ne vedoč nič o tem, se Dam-
janič ni javil. Njegova rodbina,
brat njegov Ignacij in stričnik
Krištof sta dobro vedela, za-
kaj se gre, pa sta se trudila, da
bi poiskala begunca. Različni
glasovi so se širili o kazni, ki
ga čaka; eni so govorili, da iz-
gubi plemstvo in obe posestvi;
drugi, da bo obsojen v dosmr-
tno ječo; tretji pa, da bo usmr-
čen.

Brat Ignacij ni mogel nič več
prenašati teh vest, vzel voz ter
odšel v Zagreb k protonotarju
Najsiču, svojemu staremu znan-
cu. Ako ta ne bo vedel, kako
stoji stvar, potem ne bo nihče
vedel.

"Že vem, po kaj ste prišli!"
je spregovoril Najsič, ko je sto-
pil v sobo. "Prihajate radi bra-
ta."

"Da, gospod! Vi gotovo več
veste kako je z njim."

"Imate prav!" se je nasme-
jal Najsič nekam čudno. "Dobil
sem pismo od njega."

"Ni možno!" se je začudil
Ignacij. "Odkodi, prosim?"

"Iz Karlovca, po pošti!" je
rekel Najsič na kratko. "Pismo
sem takoj izročil grofu Altha-
nu."

Ignacij je molče gledal Najsi-
ču v obraz, kakor bi pričakoval
od njega več vesti.

"Tudi Juršiču je pisal," je
nadaljeval Najsič, "in tudi on
je izročil pismo Althanu."

"Kaj piše, prosim?" je vpra-
šal Ignacij.

"Kaj piše, hm!" je menil Naj-
sič, stopivši pred Ignacija. "Ve-
ste, kaj dela črv, če ste ga pri-
tisnili s palico? Boji se, da bi ga
ne strli? Izvija se kakor se tu-
di vaš brat v teh pismih. Sluteč,
da ga ne čaka nič dobrega, se
skuša izviti, da je bil samo na
videz prijazen s kmeti, boječ se,
da mu uničijo posestva. Trdi, da
ni ničesar, kar bi moglo pričati
proti njemu. A to je laž! Zakaj
se skriva, česa se pa boji?"

"Res je!" je pritrdil Ignacij.

"Sam hudobni duh ga je za-
vel v to nesrečno misel, da je
držal s kmeti. Ne bo dobro, če
pride oblasti v roke."

"Kaj se mu more zgoditi?" je
vprašal Ignacij boječe.

(Dalje prihodnjič)

V "Enakopravnosti" dobite
vedno sveže dnevne novice o
dogodkih po svetu in doma!

1884

1950

Naznanilo in zahvala

Globoko užaloščeni in potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je umrla naša ljubljena soproga, dobra mama in stara mama

Mary Gramc

rojena Plesković

Zatisnila je svoje mile oči po dolgi bolezni dne 12. novembra 1950. Pogreb se je vršil dne 15. novembra iz pogrebnega zavoda August F. Svetek v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ter od tam po opravljeni slovesni maši-zadušnici na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojnica je bila rojena 6. julija 1884 leta v vasi Borslin pri Novem mestu na Dolenjskem, odkoder je prišla v Ameriko leta 1901.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti blagopokojnice. Ta dokaz vaše ljubezni do nje nam je bil v veliko tolažbo. Zahvalo naj sprejmejo sledeči: Društvo Slovenski dom št. 6 SDZ, Mr. John Gramc in družina, Mr. John Pugel in družina, Mr. Anton Slopk, Ann in Margie, Mrs. Uršula Budič in Angela, Mr. Lawrence Seme in družina, Mr. in Mrs. Henry Pugel, Mr. in Mrs. Joseph Virant st. in družina, Mr. in Mrs. Skufca in družina, Mr. in Mrs. James Fitzhugh in družina, Mr. in Mrs. Frank Cigoy in družina, Mrs. Mary Noda in družina, Mr. in Mrs. Elmer Novak, Mrs. Rose Zdešar in družina, Mr. in Mrs. Louis Lovka in družina, Bastasic Girls, Mr. in Mrs. Joseph Ulepich st. in družina, Mrs. Frances Gorše, Frank in Eddy, Mr. in Mrs. Martin Kozar in družina, Mr. in Mrs. Ed. Perko, Miss Jean Perko, Mr. in Mrs. Walter Orzek, Mr. in Mrs. John Schwabaur, Hillwood Mfg. Co., Hillwood Mfg. Co. delavci, Elec. Shop American Steel & Wire Co.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika: Mrs. Ann Cato, Mr. in Mrs. Laddie Pugel, Mr. Cyril Perušek, Mrs. Mary Novoselc, Mr. in Mrs. John Mullec, Mr. in Mrs. William Seifried, Mr. Lawrence Seme st., Mr. in Mrs. Lawrence Seme ml., Mr. in Mrs. Anton Hosta, Mr. in Mrs. Martin Hosta, Mr. in Mrs. Stanley Troha, Mr. in Mrs. Frank Seme, Mr. in Mrs. Joseph Seme, Mr. in Mrs. John Pugel ml., Mr. in Mrs. Mike Pugel, Mrs. Uršula Budič in Angela, Mr. in Mrs. Frank Budic ml., Mr. in Mrs. Albert Budic, Mr. in Mrs. Frank Birk, Mr. in Mrs. Adolph Candon, Mrs. Frances Gorše, Mr. in Mrs. Louis Gorše, Mr. in Mrs. Joseph Ulepich ml., Mr. in Mrs. Clarence Rupar, Mr. in Mrs. Louis Lovka, Mr. in Mrs. Peter Bastasic st., Mr. in Mrs. Ed. Myers, Mr. in Mrs. Joseph Virant ml., Mr. Max Gerl, Mrs. Mary Gerl, Mr. in Mrs. Max Moser, Mr. in Mrs. David Burns, Mr. in Mrs. Pozun, Mr. John Jadrich, Mr. in Mrs. Fred Kochevar, Mr. in Mrs. Frank Lopatich st., Mr. Anton Zorko, Mr. John Sivec, Mrs. A. Svetek, Mrs. Mary Kellar, Mr. in Mrs. John Cecelic in sinu, Mr. in Mrs. Smrtnik, Mr. in Mrs. Louis Merhar, Mrs. Mary Nose, Mr. in Mrs. James Zeman, Mrs. Anna Jalovec, Mr. in Mrs. Anton Bavetz, Mrs. Mary Starina, Employees of Hillwood Mfg. Co., Mrs. Sadar, Mr. in Mrs. John Kazuta in družini, Mrs. Mary Sablak, Mr. in Mrs. Anton Shustar, Mr. in Mrs. Joseph Kracker, Mr. Joseph Klemencic, Mr. in Mrs. Al Simens, Mr. in Mrs. John Drenik, Mr. in Mrs. John Bergant, Mr. in Mrs. John Tanko, Mr. Frank Krinz, Mr. in Mrs. Adolph Slabe, Mr. in Mrs. Lorin Shepard.

Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugu za spremstvo pri pogrebu, in sicer sledeči: Mr. Max Moser, Mr. Ed Perko, Mr. Frank Schwartz, Mr. Anton Slopk, Mr. Frank Cigoy, Mr. Martin Kozar, Mr. John Gramc ml., Mr. Laddie Pugel, Mr. Adam Kendzia, Mr. Anton Hosta ml.

Našo zahvalo naj sprejmejo pogrebci, ki so nosili krsto, in sicer: Mr. Lawrence Seme st., Mr. Anton Potokar, Mr. Joe Rogel, Mr. Frank Cercek, Mr. John Korosec in Mr. Martin Vogrin.

Našo globoko zahvalo naj sprejme pogrebni zavod August F. Svetek za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslugu, ter ga vsem priporočamo v enakih slučajih. Hvala čst. g. Rumpalik za opravljene cerkvene obrede in mašo-zadušnico.

Hvala vsem, ki so se prišli posloviti od pokojne, ko je ležala na mrtvaškemu odru, ter vsem, ki ste jo sprejmili na njeni zadnji poti na mirodvor.

Zahvalo naj sprejme Mrs. Albina Vesel za lep poslovičen govor od pokojnice.

Prav posebno zahvalo naj sprejmejo pevci zbora Slovan za krasne, v srce segajoče zapete pesmi-žalostinke.

Ako se je izpustilo ime katerega, ki je na ta ali oni način prispeval, pro-simo oproščenja in naj isto sprejme našo globoko zahvalo.

Končana je Tvoja zemeljska pot, ljubljena. Odšla si tja, kjer ni križev in težav, tja, kjer vlada večni mir. Mi se Te bomo vedno spominjali z lju-beznijo v naših srcih do konca naših dni.

Spavaj mirno—snivaj sladko!

ZALUJOČI OSTALI:

ROBERT, soprog

FRANK in RUDOLPH, sinova

FRANCES, poročena PERKO in MATILDA, poročena BUEHNER, hčeri

MARY, sinaha

FRANK PERKO in FRANK BUEHNER, zeta

vnuki in vnukinje

V stari domovini zapušča brate in sestre.

Cleveland, Ohio, dne 19. decembra 1950.

Euclid Race Dairy & Ice Cream Co.

503 EAST 200th ST.

KEEnmore 1-0515

VOŠČIMO VAM VESELE

BOŽIČNE PRAZNIKE IN

ZDRAVO NOVO LETO!

KALAN HARDWARE

TRGOVINA Z ŽELEZNINO IN ELEKTRICNIMI PRIPOMOČKI

DuPONT BARVA - VARNISI - DUCO ENAMELS

6421 St. Clair Ave. - HE 1-4325

VESEL BOŽIČ IN SREČEPOLNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

ANN'S KNIT SHOPPE

1123½ Norwood Road

En blok južno od St. Clair Ave. in E. 62 St.

Imamo popolno zalogo vsakovrstne pletilne volne in sukanca za kvačkanje, igle, itd. Delamo gumbe in "hem-stitching."

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

MRS. ANN KRAJC, lastnica

NAJVEČJA TRGOVINA V TEJ OKOLICI

Za obleko, čevlje in druge potrebščine, pridite k nam. Velika izbira za celo družino. Prostor za parkanje poleg trgovine.

NOTTINGHAM DEPT. STORE

18607 St. Clair Ave. - KE 1-0585

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

SEDMAK'S MOVING & STORAGE

NAŠ NOV PROSTOR JE:

325 E. 156 St. - KE 1-6580

IMAMO VELIKO ZALOGO RABLJENEGA POHISTVA NAPRODAJ

VSEM POSESTNIKOM IN PRIJATELJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

EUCLID TAVERN

595 E. 185th St. - IV 1-9509

VIC TOMAŽIČ — lastnika — JOE KOZAR

PIVO - VINO - ŽGANJE - VESELA DRUŽBA

Vsak petek imamo pohane ribe.

OB SOBOTAH PLES DOBRA GODBA

KO KUPUJETE ZA BODOČNOST . . . KUPITE

FORD!

NAROCITE SEDAJ!

LEO GRABSKI

5335 Broadway DI 1-6655

ODPRTO DO 9. ZV.

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

vsem rojakom, starim in novim naseljencem.

Zahvaljujemo se vam za dosedanje naklonjenost in tudi priporočamo za bodočnost, da boste potom našega urada tudi v bodoče razveselili in osrečili vaše svojece v domovini z denarnimi naročili, osebnimi ali Standard paketi, moko, itd., katere pošiljamo potom vseh new-jorskih družb v Jugoslavijo.

Vršimo uradne notarske dokumente ter pomagamo urediti dohodninski davek. (INCOME TAX RETURN.)

Za točno in uljudno postrežbo se vselej lahko zapupno obrnete na naš urad, ker mi vedno skušamo vse izvršiti, da je v vašo korist in zadovoljstvo.

STEVE F. PIRNAT CO.

6516 ST. CLAIR AVE. HE 1-3500

CLEVELAND 3, OHIO

Josip Jurčič:

Jesenska noč med slovenskimi polharji

Ko se je storil mrak, se je sešla majhna družba polharjev za vasjo. Jaz med njimi. Na čelu je bil Trpek, mož pri šestdesetih letih, pa trdnjši od marsikate-rega mlajšega. Že od mladih nog mu je poljša lov in samostrine veliko veselje. Sicer prestavlja mož nekaj počasi svoje dolge noge; malo besedi navadno pride iz njegovih ust, toda kadar ponoči v gozdu pri ognju sedi in ima naokoli nastavljene pasti, takrat je zgovoren in ne zmanjka mu tako naglo govora. Na rami ima ozek, iz vrbovih šibic pleten koš, poln pasti. Ohlapne hlače so mu vrezane po stari kmečki kroji. Še pipice ne smemo pozabiti, ki Trpku nikdar iz ust ne pride. Ko je slišal, da grem tudi jaz na poljša lov, je pokimal z glavo, kakor ne bi mogel razumeti, kako more človek ponoči samo gledat hoditi, kako se žival lovi.

Že se je začelo mračiti; netopirji so bili zlezli iz dupel in nizko letaje iskali živeča. Trpek nas je privedel v globoko dolino, po eni strani zaraslo s tisoč let starimi hrasti in gabri, po eni pa opustošeno do same praproti. Na starem pogorišču se je družba ustanovila. Trpek je stresel svoje samostrine iz koša na tla, razklenil vsaki posebej železne klešče in jih namazal od znotraj z gnilimi hruskami, ki jih je bil spotoma nabral. Tako so storili tudi drugi.

Trpek jih je učil: "Ti pojdi nastavljat tja k razklanemu gabru, tam je gabrica polna, že oni teden sem jo ogledoval! Ti, Tone, pa nastavi na vrhu, kjer je želod poln! Zate, Pavle, in za polhe, ki bodo po tvoji golti polzeli, je obrodila žir v bukovju nad skalo. Ako Luka pride, naj nastavi v Drobničevem vrhu. Jaz že ne hodim tako daleč iz pasti pobirat, zato bom nastavlil tod okoli.

Tako je Trpek povelja dajal, svest si svoje moči in oblasti kakor vojvoda pred bojem. Vsi so se razšli. Trpek je nagrabil naročaj pasti in tudi šel nastavljat. Prvo je postavil v rogovo votlega gabra tik luknje, kamor je bila nanesla poljska velik kupček želoda, žiri in gabrice. "Tukaj je gotovo eden moj," je rekel Trpek, gredoč do drugega gabra. Drdraje so zbežali polhi v dupla, kadar jih je obsijala Trpkova našgana treska ali kadar je ob deblo trčil, poskuša je, ali se bo kaj ganilo. Tako sva prišla spet na mesto nazaj.

Kmalu se je zbrala vsa družicina. Vsakteri je prinesel gredoč suhe brsti in jo vrgel na ogenj, ki ga je bil moj stari Trpek za-netil iz kresilne gobe. Trpek je vzdihnil po šegi starih ljudi, se usedel na hlod, natlačil pipico tobaka in dejal: "Ravno v tej dolini sva kurila z ranjkim očetom," prijel je ogorek in si prižgal tobak, "ko se mi je nekaj čudnega primerilo."

"Kaj neki?" sem rekel, vedoč, da je to uvod manjšega ali večjega spomina, kakršne imajo naši slovenski očetje, stare grče, noter v sedmo koleno človeškega rodu in tako gosto nabrane ko "česen na rešti," ako je dovoljeno govoriti po ribniškem primeru.

Trpek je vrgel v ogenj ogorek, ki ga je dotlej vrtel in včasih v pipico podrezal, potegnil dva pota posebno veliko dima v usta in pripovedoval:

"Rajniki oče moj, Bog jim daj dobro, so tako radi hodili nad polhe kakor jaz zdaj, če še rajši ne. Jaz sem silil z njimi, pa so mi zmerom odbijali in rekali: 'Li doma bodi, fante, le doma, nimaš ne obleke ne obuvala; zeblo bi te.' Nazadnje sem jih bil pa le preprosil in v prvo so me s seboj vzeli, ko sem bil kakih deset let star. Tukajle sva kurila, precej tule pa je stal votel gaber—ne vem, kdo ga je posekal—, kjer so oče imeli spravljene stare pasti in balto. Mrzla burja mi je brila okoli ušes, da nikdar tega in takega. Oče mi pravijo: 'Fant, počeni tjale v žlambor, tam ni burje, pa se boš ugreel; jaz grem

pa polhe pobere, potlej pojdeva domov.'

"Obračam zdaj eno stran k ognju, zdaj drugo, pa po eni mi je bilo vroče, po drugi sem zmrzoval, zato res zlezem v žlambor. Malho in nalovljene polhe pa pustim pri gonju. Burje nisem čutil v zavetju in ni bilo dolgo, da zadremlem. Zbudi me nekako mikastenje in trganje. Pogle-dam iz dupla in hočem vprašati: 'Oče, ali greva domov?' Pa kako me je bilo strah, ko namesto očeta zagledam pri gonju volka, ki je pridno trgal in žrl, kar sva bila z očetom nalovila. Nihče ne ve, koliko strahu sem užil tačas. Ako zavpijem, si pravim, pa še mene ugleda in Bog me varuj! Da bi bil vrečo branil in polhe. To mi še na misel ni prišlo. Kar ti prileti po sreči očetova balta iz gošče volku za uho, da je od strahu ogenj prekobilil, pete pobral in že ga ni bilo."

Trpek je spet debelo in na dolgo potegnil tobakovega dima v usta, prijel pipico za vrat in gledal, kaj bo kdo rekel o njegovem spominu. Zasliši se pa ravno tedaj šum, kakor da bi kdo po praproti mežgal v dolino. "Če se o volku meni, volk pride, pravijo," reče eden izmed polharjev, "morda res gre."

"Kje ti bo dandanašnji volk," odgovori Trpek, "komaj na zimo pride včasih kakega kozlička potipati ali po starega zaspang-psa v vas, pa je že vsa gospo-da pokonci in vsak zna puško nositi. Njega dni je bilo to vse drugače. Moj ranjki oče so zjutraj zgodaj davek plačati nesli, pa so jih sedem spodili s prelaza. Pa jih pojdi zdaj iskat!"

"Kaj se pripravate? V lase, če ste že toliko nalovili, da se ne morete požotati, čigavo bo veliko!" se je oglasil veseli starček, z visoke stee stopivši z mlajšim tovarišem.

"Lej, Luka, hočejo, da si ti volk," pravi Trpek.

"Raca-buza-cana!" zarobni starček Luka, "že dvajset manj ko sto let božjo travo v zemljo tlačim, pa mi ni še nihče povedal, da bi bil volk, še moja huda mlada ne; le brž sem z njim, kdor je to znil, kar spekli ga bomo."

Prepuštvši prijatelju, da nastavi polhom, se usede Luka zraven ognja. Mož je, kakor je sam rekel, dvajset manj ko sto let star—to grozno rad pove-dročnega obraza, jako nagubane-ga čela in svetlih, živih oči, ki kažejo zmerom vesel obraz in naznanjajo šaljivega, lokavega

(Dolge na 8. strani)

Naša voščila za božič in novo leto!

KO SE OB TEM ČASU SPOMNIMO NAZAJ V PRETEKLOST LETA IN SKUPNEGA SODELOVANJA, si štejemo v dolžnost, da se obenem tudi zahvalimo vsem, ki ste se v tekočem letu posluževali naših trgovskih in pogrebnih podjetij.

Mi smo vsakemu in vsem iz srca hvaležni za sodelovanje z nami in upamo, da smo tudi v vsem storili svojo dolžnost. Naše zadovoljstvo je in bo tudi vaše. Nam je na tem, da storimo uslugo vsem, ki se poslužijo naših podjetij.

Vrsto let, v katerih smo sodelovali skupaj, nam daje poguma, da bomo tudi še v bodoče, ker drug drugega potrebujemo, naše veselje je, sodelovanje s svojimi.

Vesele božične praznike in pa vse srečno novo leto!

A. GRDINA IN SINOVI

TRGOVINA S POHISTVOM IN POGREBNI ZAVOD

NAŠA DARILA SO TRI VRSTE KOLEDARJEV; DOBITE JIH V NASIH PODJETJIH.

Glavni naslov je: **1053 EAST 62nd ST.**

Glavni telefon je: **HEnderson 1-2088**

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO ŽELIMO NAŠIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM S ŽELJO, DA VAM JE NAŠA GODBA NAPRAVILA MNOGO VESELIH URIC!

MERVAR MUSIC MART

6919 ST. CLAIR AVE.

URBANIC'S MARKET

GROCERIIJA IN MESENINA

10614 Reno Ave. - BR 1-2666

Postrežba z najboljšimi grocerijskimi potrebščinami ter s svežim in prekajenim mesom

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

MEDVE & SONS

MESNICA

3790 E. 116 St. - VU 3-3574

Za okusno in prvovrstno mesenino—sveže ali prekajeno ter vsakovrstno perutnino, živo ali očiščeno, kakor tudi za fine doma narejene klobase pridite k nam.

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

LEONARD'S - 3806 E. 116th St.

GROCERIES - FRUITS - VEGETABLES

Najboljša grocerija, sadje in zelenjava po zmernih cenah.

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

LEO'S MARKET

GROCERIIJA IN MESNICA ZELEJAVA - SADJE - PERUTNINA

11118 Revere Ave. - MI 1-6215

SE PRIPOROČAMO V NAKLONJENOST

Zelimo vsem vesele božične in novoletne praznike!

LAD HAJEK HOME BAKERY

3814 East 116th St., MI 1-6391

Fino češko pecivo za vse prilike; ržen in bel kruh, keki, torte, itd.

Zelimo vsem vesele božične in novoletne praznike!

John Adams Dry Clean. & Tailoring

3772 EAST 116th STREET

Obleke čistimo in zlikamo, da zgledajo kot nove.

Zelimo vsem vesele božične in novoletne praznike!

EMPIRE COAL

OLGA POCOHONTAS

8202 Broadway - VU 3-3416

Vsakovrstni premog po zmernih cenah. Se priporočamo.

MRS. ANNA FORTUNA, slovenska lastnica

Zelimo vsem vesele božične in novoletne praznike!

LADRA'S BEAUTY SHOPPE

3820 EAST 116th STREET — BR 1-2141

NUDIMO VSO POSLUGO V LEPOTIČJU

Zelimo vsem vesele božične in novoletne praznike!

PRINCE HARDWARE & APPL.

3824 E. 116 St. - MI 1-1521

BARVA - STENSKI PAPIR - ŽELEZNINA IN PRIPOMOČKI.

Brusimo žage in stroje za kositi travo.

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

WHYTE CHEVROLET

"The Whytest Name in Euclid"

VSEM NAŠIM CENJENIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM—SLOVENCEM IN HRVATOM
ZELIMO

PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO 1951!

WHYTE CHEVROLET CO.

"Your Euclid Chevrolet Friend"

473 E. 185th St. at Lake Shore Blvd.

KE 1-1200

STAN'S BEVERAGE SHOP

3801 E. 131 St. - SK 1-6088

STAN RUSJAN, lastnik

NAJBOLJŠE PIVO V STEKLENICAH - VINO - MEHKE
PIJAČE - GROCERIJSKE POTREBŠČINE
CIGARETE IN SLAŠČICA

Se priporočamo rojakom v naklonjenost.

Vedno točna in zadovoljiva postrežba ter zmerne cene.
VESEL BOŽIČ IN SREČPOLNO NOVO LETO ŽELIMO
VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

ZAHVALA!

Vsem našim cenjenim odjemalkam in odjemalcem se najlepše zahvaljujeva za naklonjenost, ki ste jo nama izkazali v minulem letu, ter se priporočava za v bodoče.

POSTREGLA BOVA VEDNO Z NAJBOLJŠO
MESENINO—SVEZO IN DOMA PREKAJENO.

Želiva vsem prijateljem in znancem prav vesele
božične praznike ter zdravo novo leto!

JOHN ZAKRAJŠEK IN EDWARD POGRAIS

1147 ADDISON ROAD

EX 1-1419

PRIPOROČILO!

Cenjenim rojakom in prijateljem se priporočamo, da ko se
peljete proti Genovi in okolici, da obiščete

PERRY INN

Vogal Rt. 20 in Perry Park Rd.

5 MILJ VZHODNO OD PAINESVILLE
PERRY, OHIO

kjer vam bomo vedno postregli z finim pivom in vinom
ter okusnim prigrizkom.

LOU IN JAY WESS, lastnika

Tel.: Perry 2731

VESEL BOŽIČ IN SREČPOLNO NOVO LETO ŽELIMO
VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

BUCAR DELICATESSEN

14808 Lake Shore Blvd. - IV 1-8484

Priporočamo se, da obiščete našo trgovino. Imamo
sladoled (ice cream), meso za sendviče in druge dobrote
ter PIVO in VINO.

Razvažamo—samo pokličite in vam pripeljemo na dom.

Jesenska noč med slovenskimi polharji

(Nadaljevanje s 7. strani)
človeka v stari koži. Ko zagleda mene, pravi:

"Ko bi jaz pisati začel, pa bi verjel, da se svet izvežbuje, študentje že polhe love. Ente že veš, kako je prav po novem."

Dovolj časa sem imel, opazovati te ljudi. Sicer pa sem premišljeval sebe in svojo okolico, domislil si marsikak prizor, ki sem ga bral tam ali tam; nazadnje se mi je tudi moj položaj dozdeval svojevrsten. Vedno drdranje, mikastenje in kleščanje po drevju me je domislilo na podobno v Valvazorju, kako hudič polhe pase. Zdaj mi je lepa prilika, da izvem, kaj pravijo narodni možje o tem, sem si mislil in vprašal: "Kako je pa tisto, ali verjamete, da hudič polhe goni?"

"To je res, da jih," odgovori Trpek. "Lejte si no, pa povem eno, kako so moj ded pravili o tem. Pri Kolpi si je bil star možec kočo postavil, čoln izdolbel in prepeljal ljudi od brega do brega. Ploščevali so mu kaj malega, da je živel, ali v blagu ali v gotovem. Ponoči za dnevom svetega Simona in Juda je starec nekaj trdno spal v svoji koči. Prebudi ga romljanje na okno. Gre na uro tipat, polnoči je šele bilo. 'Kdo se bo zdaj vozil, ljudje spe; menda se mi je sanjalo,' misli mož in se na drugo uho leže ter zaspi. Kmalu ga spet tisto bobnanje zbudi. Vstane, odpre lino in jezno vpraša: 'Kdo pa je?'—'Vozit pojdi!' se nekdo oglasi, videl pa ni nikogar, zakaj tema je bila taka, da človek ni vedel kam stopiti. 'Kdo bo v takem vozil, zdaj pošten ljudje spe.' Rečki, nevoljeno zaloputne oknice.

"Menda je bil pa že skop in radosraven, kajti premislil se, sname kučmo s klina, zavije se v plašč, vzame veslo, sloneče v kotu, in odrine zapah pri durih. Zunaj je burja pihala, sneg je prašil, tema pa taka, da nikdar takega. Pritava do čolnčiča, odveže vrv pri kolu, čaka in gleda, odkod bo stopil kdo v čoln. 'Na tej strani sem, le-sem vozi!' se nekdo oglasi na oni strani.

"Brodnik se upre in odrine

proti oni strani Kolpe. V sredi se domisli, da je poprej nekaj na okno trkalo, torej je bil gotovo kdo na tem bregu; kako je tedaj, da ga na drugo stran kličejo? Strah ga obide, pa vesla vendar proti drugi strani. Čoln trči na pesek. 'Le noter, brž, kjer je kdo!' pravi čolnar. Tačas pa nekaj zašumi in zaškreblija in zavcili in zdajci je bil čolnček poln majhnega, črnega škrate, ki je brodniku noge zadelal do kolen, in vse ob njem je žival lazila. Na drugem koncu pa se je ustopilo nekaj takega, kakor da bi se bil kozel na zadnje noge postavil; dobro se sicer ni razločilo, toliko je pa videl brodnik, da je nekaj še bolj črnega kakor noč.

"Čoln se odrine sam od kraja. Veslaj!" je rekel kozel in brodnik je moral tako storiti, ako ni hotel, da njega in čoln in naložnino Kolpa s seboj odnese. Groza ga je bilo pa tako, da mu je kučma v vodo padla in je še pogrešil ni; jel je moliti tako zvesto kakor na vernih duš dan.

Samega hudirja voziti in še tisto sitno gomazečo stvar—kaj menite—to je žaltavo. Žival je lazila in šumela po čolnu kakor raki v koprivah. 'Kaj, ko bi bili to polhi?' si je mislil brodnik, ko se je bližal svoji koči in mu je zmerom bolj strah upadal. 'Halo! Ploščilo!' je rekel, ko se je čolnček naslonil na breg, 'zastonj ne vozim nikogar opoldne! v taki burji pa celo ne; kdor se rad zastonj vozi, naj pride opoldne!'—'Koliko bi rad?' vpraša tisti, ki je bil kozlu podoben.—'Kajne, saj so to polhi, ta stvar?' vpraša nato brodnik.

"Polhi," odgovori oni.—'No, kar jih bom ubil, ti mi bodo za plačilo.'—'Le udri!'—Brodnik vzdigne veslo, zamahne in—lop! trešči po golem polhu. Obleti ga strašen puh, da bi ga bilo skoraj vznemirilo, polhov in hudiča pa že ni bilo nikjer, le ob Kolpi po skalovju se je slišalo dleskanje in pokanje, da je brodniku skozi ušesa letelo.—Pa reči človek potlej, da hudič res polhov ne preganja!"

Kako izdeljuje kovance?

(Nadaljevanje s 5. strani)

poševnim strojem okrogle ploščice. V eni minuti zreže stroj 100 do 120 ploščic. Z enim samim zamahom nam da stroj do osem okroglih ploščic.

Sedaj pride na vrsto najzanimnejše delo: tehtanje ploščic. Kovanci iz žlahtne kovine morajo tehtati prav toliko, kolikor predpisuje zakon. Pri zlatnikih je dopustna razlika v teži le za 0,2 odst. Vse ploščice tehtajo na avtomatični tehtnici. Ta je zelo točna, klub temu ne dovolj. Z njo določijo le večje razlike v teži. Vsako ploščico morajo zatem še enkrat tehtati.

Ploščice, ki imajo pravilno težo, obdelujejo v stroju za robkanje. Omenjeni stroj zgleda stransko ploskev ploščic. V eni uri zglade z robkalnim strojem 20.000 do 30.000 ploščic.

Kljub temu, da so ploščice primerno oblikovane jih še ne moremo kovati. Zlitina je pretrda in prekrhka. Zato morajo ploščice mehčati. V ta namen jih žare v električnih pečeh in

izžarjene, omehčane očistijo. To napravijo tako, da jih kuhajo pol ure v raztopini vinskega kamna. Čistilna tekočina je pripravljena, iz 40 do 50 litrov vode in 1 do 2 kg vinskega kamna. V tej količini očistijo naenkrat 50 do 80 kg ploščic.

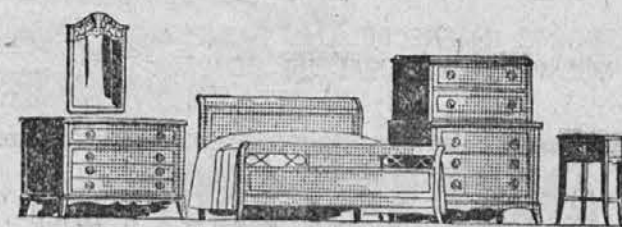
Sele sedaj pride na vrsto kovanja. Na nakovalu in kladivu kovalnega stroja sta matici, v katerih sta zarisani obe sliki, ki jih bo imel kovanec. Nakovalo udari na ploščico s težo 30 do 40 ton, po vsakem udarcu nastane en kovanec. Kovalni stroj izdelava v eni minuti 80 do 145 kovancev. Izdelane kovance točno pregledajo, da odstranijo one z napako. Ko so kovanci pregledani in preizkušeni, jih posebni stroj odšteje po 50, 100 ali pa 1000; nakar jih zavijejo v papirni ovitek ali pa spravijo v vrečke. Vsak ovitek še enkrat tehtajo, nato vložijo v zaboj, ki jih zapečatijo. Iz kovnice pošljejo zaboj v državno zakladnico ali pa v državno banko, ki dasta nove kovance v obtok.

ADDISON FURNITURE

7210 St. Clair Avenue

6929 Superior Avenue

UTah 1-0122

Trgovina z najmodernejšim pohištvo. Pri nas dobite vedno dobro blago po nizki ceni. — Se priporočamo za obisk.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele božične in novoletne praznike!

PERUTNINA

Našim cenjenim gospodinjam se priporočamo, da si naročijo razno perutnino pri nas. Imamo popolno zalogo vsakovrstne najboljšje perutnine, živo ali sveže očiščeno. Priporočamo se tudi za naročila za svatbe, bankete, zabave in druge priredbe. Vam postrežemo vedno prvovrstno in po zmernih cenah.

V naši trgovini dobite tudi najboljša sveža jajca.

MAPLE HEIGHTS POULTRY

Mr. in Mrs. Andy Hovevar in sinovi, lastniki

17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS, O.

Tel.: Montrose 2-2330—na domu: Montrose 2-2912

VESEL BOŽIČ IN SREČPOLNO NOVO LETO ŽELIMO
VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

ECLAIR DRUG CO.

7600 St. Clair Ave., vogal E. 76th St.

ENdicott 1-9202

ZDRAVNIŠKE PREDPISNE TOČNO IZPOLNIMO

Tu dobite znano Sedakoff zdravilo proti prehladu.

PRIPELJEMO NA DOM,

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ŽELIMO VSEM!

JOHN A. PISKUR

EAST 200th HARDWARE

Corner Lindberg & E. 200 St.

Imamo polno zalogo raznih električnih predmetov, kuhinjske posode in drugih stvari, pripravnih za božična darila.

IGRAČE — LUČI ZA BOŽIČNA DREVESCA, ITD.

Hvala vsem za naklonjenost v preteklosti in se priporočamo v bodoče.

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

MANDEL'S APPLIANCE & HARDWARE CO.

15704 Waterloo Road - IV 1-6632

Imamo Maytag pralne stroje, kuhinjske peči in električne ledenice. Pri nas dobite tudi vse dele (parts) za popravilo Maytag pralnih strojev. Polna zaloga gramofonskih plošč, seveda tudi slovenskih.

Grdina Shoppe

6111 ST. CLAIR AVENUE

BOŽIČNA DARILA

ZA DEKLETA IN ŽENE

\$1.00 DARILA ...

Scatter Pins
Charm Bracelets
Handkerchiefs
Purse Caddie
Gloves Holder
Sachets

Scarfs
Hose
Panties
Cosmetics
Blue Garters
Compacts
Case of Lipstick

\$2.00 do \$5.00 DARILA ...

Half Slips - Nylon
Slips - Nylon
Pajamas - Nylon
Night Gowns - Nylon
Scarfs
Perfume - Cologne
Robes
Jewelry

Cosmetics
Manicure Sets
Box of Hose
Girdles
Brassieres
Bed Jackets
Cotton House Coats
Evening Bags - Purses

- Negligee Sets
- Pure Slik Quilted Robes
- Lounging Pajamas

PANDORA
BOXES
\$15
and
UP

DENEMO V BOŽIČNE
ZAVITKE BREZPLAČNO